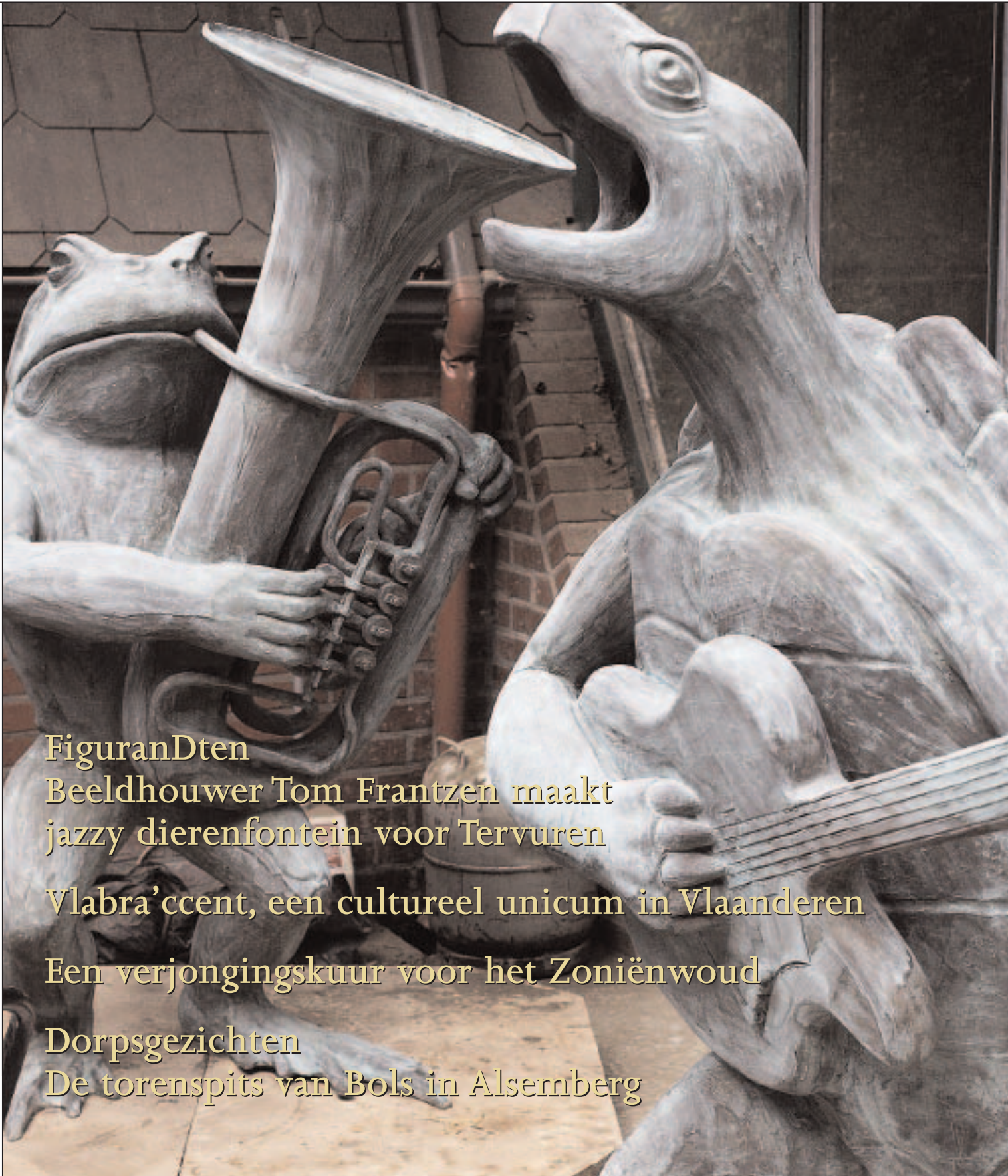

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGIFTEANTOOR: 9140 ZELE - P.2A9271 • VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

FiguranDten
Beeldhouwer Tom Frantzen maakt
jazzy dierenfontein voor Tervuren
Vlabra'ccent, een cultureel unicum in Vlaanderen
Een verjongingskuur voor het Zoniënwoud

Dorpsgezichten
De torenspits van Bols in Alsemberg

FOTO: PATRICK DE SPIGELAERE

Verleidelijke promotiecampagne om anderstaligen aan het leren te zetten

‘De Vlaamse taal is wonderzoet voor wie haar geen geweld aandoet.’ Dit ietwat belegen rijmpje dat verwijst naar een periode uit de Vlaamse ontvoeringsstrijd, zal sommigen ongetwijfeld door het hoofd schieten bij het zien van de verleidelijke promotiecampagne voor taallessen Nederlands die de provincie Vlaams-Brabant dit jaar al voor de achtste keer op rij op poten zet.

Onder het motto ‘Nederlands. Schat van een taal’ probeert het provinciebestuur dit najaar opnieuw anderstaligen ertoe aan te zetten Nederlands te leren. Het wordt stilaan een traditie dat het begin van het nieuwe schooljaar samenvalt met de promotiecampagne voor taallessen Nederlands. Het smaakmakende logo om potentiële cursisten te verleiden, is een praline in de vorm van een hart onder de kop ‘Le néerlandais a tout pour se faire aimer’, waarbij de praline het knuffelgehalte van het Nederlands symboliseert.

Thuisgevoel

Gedeputeerde Toine de Coninck (sp.a) die bevoegd is voor het Vlaamse karakter van de provincie stipt aan dat de campagne zich in eerste instantie richt tot de Franstalige Belgen in de Vlaamse rand die veruit de grootste groep anderstaligen vormen in de provincie. ‘Met de campagne proberen we echter ook allochtone inwoners van de provincie te bereiken. Daarbij denk ik niet alleen aan de ‘klassieke’ migranten maar ook aan de vluchtelingen, de hooggeschoolde kaderleden van internationale bedrijven die hier tijdelijk verblijven en aan de steeds groter wordende groep Europese ambtenaren. Kennis van het

Nederlands helpt hen zich beter thuis te voelen in Vlaams-Brabant dat tenslotte integraal deel uitmaakt van Vlaanderen waar het Nederlands de voertaal is’, aldus De Coninck. Volgens de gedeputeerde komt daar een belangrijke sociale bekommernis bij. ‘Kennis van het Nederlands is onontbeerlijk om een baan te vinden in Vlaams-Brabant. Het is toch schrijnend dat in en rond de luchthaven van Zaventem veel vacatures niet ingevuld raken bij gebrek aan goede twee- of zelfs meertalige kandidaten?’

Dutch. A treasure of a language

For the eighth time in a row the Flemish-Brabant provincial council will be organising a promotional campaign this autumn. Under the motto ‘Dutch. A treasure of a language’ the aim of this is to motivate non-native speakers to learn Dutch. Initially the campaign will focus on French speakers in the Flemish periphery but it is also intended for all foreign residents of the province. ‘Someone who has mastered Dutch will feel more at home and will find it easier to get a job’, according to the provincial council.

Schiet de campagne haar doel niet voorbij? Dreigt niet het gevaar dat mensen warm worden gemaakt om lessen Nederlands te gaan volgen maar dat kandidaat-cursisten in de kou blijven staan omdat het aanbod te beperkt is?

‘Dat is inderdaad het heikele punt. We stellen veel hoop op de concrete invulling van de Huizen van het Nederlands waar-toe de vorige Vlaamse regering besliste. Het cursusaanbod moet wel degelijk groter worden en we hopen dat de nieuwe Vlaamse regering meer middelen ter beschikking stelt om haar intenties terzake waar te maken.’

Herhaling werkt

Bij de vzw ‘de Rand’ is stafmedewerkster Bernadette Vriamont verantwoordelijk voor het onthaal en de integratie van anderstaligen. Op de vraag of zo’n achtste opeenvolgende campagne geen routine wordt, antwoordt ze ontkennend. ‘Zeker niet. Herhaling werkt. We moeten de mensen blijven sensibiliseren en wijzen op het aanbod om Nederlands te leren. Het is belangrijk dat ze weten waar ze in hun buurt terecht

kunnen voor het volgen van een taal cursus Nederlands.’ Volgens Bernadette Vriamont is het cursusaanbod voor mensen die 10 jaar scholing hebben genoten voldoende groot. ‘Voor de laaggeschoolden is de situatie problematischer. In de regio Halle-Vilvoorde heeft meer dan 40% van de werkzoekenden moeilijkheden met de Nederlandse taal, autochtonen zowel als allochtonen.

Een (extra) knelpunt is zeker ook het inburgeringsdecreet. De voorbije jaren was de afstemming tussen basiseducatie en inburgering niet meteen een succes. Hoe de nieuwe Vlaamse regering de zaken zal aanpakken, is nog niet duidelijk, maar het lijdt geen twijfel dat gecoördineerd beleid nodig is. Voor de taal cursussen Nederlands is een behoefte-dekkend aanbod nodig. Daarnaast moet de consument door de bomen het bos blijven zien. Een campagne zoals de provincie Vlaams-Brabant heeft opgezet, helpt daarbij.’

Johan Cuppens

inhoud

oktober 2004 nr. 9

De politiehervorming in de rand gewikt en gewogen (2) 4

De grootscheepse politiehervorming die in 2001 werd doorgevoerd, heeft onder meer tot doel om de lokale politie zo dicht mogelijk bij de mensen te brengen. In de verschillende politiezones wordt die filosofie telkens op een andere manier in de praktijk gebracht.

FOTO: FILIP CLAESSENS

Tele-Onthaal Vlaams-Brabant: Luisterend oor zonder vooroordelen 8

Honderd jaar Heilig Hartcollege in Tervuren 9

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FiguranDten 10

Vanaf volgende maand prijkt op de laatste rotonde van de Tervurenlaan een ludieke fontein van Afrikaanse waterdieren die een vrolijk jazzorkest vormen. Het werk werd gemaakt door beeldhouwer Tom Frantzen die ernst schuwt als de pest en kikkers en ezels even hoog inschat als mensen.

Week van het bos 22

Verjongingskuur voor het Zoniënwoud

Dorpsgezichten (12) 26

Pastoor Jan Bols kreeg in Alseberg een straat die naar hem genoemd is. Niet zonder reden, want Bols zorgde ervoor dat de parochiekerk op een verantwoorde manier werd gerestaureerd. Daarnaast verdiende de man ruimschoots zijn sporen in de Vlaamse ontvoeringsstrijd. Het verhaal van een negentiende-eeuwse duizendpoot die de vader van schrijfster Brigitte Raskin 'Vlaamsch' leerde.

FOTO: EDGARD ALSTENS

Turbulente tijden in Grimbergen 29

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24

Van huizen en tuinen 25 RestaurantDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

2 'Als de politie dicht bij de bevolking wil staan, moeten we oog hebben voor kleine dingen'

De grootscheepse politiehervorming die in het voorjaar van 2001 werd doorgevoerd, heeft onder meer tot doel om de lokale politie zo dicht mogelijk bij de mensen te brengen. In de politiezones Amow (Asse, Merchtem, Opwijk, Wemmel) en Sint-Pieters-Leeuw wordt die filosofie telkens op een andere manier in de praktijk gebracht.

De gemeentepolitie van weleer had traditiegetrouw veel voeling met de plaatselijke bevolking, terwijl de vroegere lokale rijkswachters veeleer fenomeengericht werkten, bij ernstige misdrijven bijvoorbeeld, en nationaal waren aangestuurd. Nu beiden lokaal en federaal één geïntegreerde politie vormen, is de gemeenschapsgerichte politiezorg in de lokale politiewerking de rode draad. Afhankelijk van de zone krijgt die visie wel een eigen invulling. 'Hoe minder de politie moet optreden, hoe beter', zegt Kurt Tirez, korpschef van de zone Amow. 'Dat ideaal kunnen we maar bereiken als de politie zelf bijdraagt tot het vreedzaam samenleven van mensen. Daarom proberen we de vinger aan de pols te houden en in te spelen op de noden van de bevolking. Dat is eigenlijk de onderliggende filosofie van de politiewerking binnen onze zone die alle medewerkers in onze organisatie als leidraad hanteren.'

Als de politie dicht bij de bevolking wil staan, dan zou men mogen veronderstellen dat de mensen er altijd een beroep op kunnen doen als dat nodig is. In nogal wat politiezones ligt dat echter niet zo voor de hand. In sommige zones zijn aanspreekpunten gesloten en moet je vanuit verschillende (deel)gemeenten naar één centraal commissariaat. In sommige politiezones zijn 's nachts zelfs alle onthaalpunten gesloten. Wie in het holst van de nacht bijvoorbeeld met gangsters te maken krijgt, moet zijn verhaal kwijt tegen een anonieme praatpaal. Men kan dit toch bezwaarlijk een toonbeeld noemen van de politie die dicht bij de mensen staat? 'Onze politiezone werkt zeer gedecentraliseerd', reageert Kurt Tirez. 'Als de mensen hun verhaal niet meer kunnen

doen, krijg je verzuring. De politie kan alleen door de bevolking in het hart gedragen worden als er op cruciale momenten ook politie aanwezig is. Daarom kiest onze zone uitdrukkelijk niet voor de centralisatie van de politiediensten in één commissariaat. We hebben integendeel in Asse, Merchtem, Opwijk, Wemmel én Zellik onthaalpunten gecreëerd en daar veel in geïnvesteerd. Op die manier willen we vermijden dat de mensen het gevoel zouden hebben dat de politie er niet is als dat nodig is.'

Nieuwe 'champetters'

Een tweede pijler van de gemeenschapsgerichte politiezorg in de zone is de wijkwerking. Kurt Tirez: 'Ook hierin investeren we meer dan de meeste andere zones. Elke wijk heeft zijn eigen wijkagent. In 2004 hebben we hier 8 bijkomende hulpagenten ingezet die eigenlijk in hun wijk de taak van de vroegere 'champetter' overnemen. De 'champetters' doen letterlijk wat het concept van de gemeenschapsgerichte politiezorg voorhoudt: de politie dicht bij de mensen brengen, contacteerbaar en aanspreekbaar zijn. De 'champetters' rijden ook niet rond in auto's maar verplaatsen zich per fiets. Ze schrijven bijvoorbeeld geen pv's uit, maar melden via hun mobieltje als er problemen zijn. Repressief optreden is uit den boze, want de bevolking is onze vijand niet. In de dorpskernen staan de hulpagenten onder meer in voor de fietspooling en brengen ze groepjes kinderen via een veilige weg naar school. Ze zien er ook op toe dat de gemeentelijke reglementen worden opgevolgd. Verder assisteren ze de wijkagenten bij het afwickelen van de schriftelijke opdrachten van het parket.'

Kurt Tirez

Informatie zorgt voor doelgericht optreden

Via de hulpagenten krijgt de politie meer voeling met wat er in de buurten leeft. Amow heeft een eigen systeem ingevoerd om al de binnenkomende informatie te centraliseren en optimaal aan te wenden. 'Als de hulpagenten radiofonisch problemen signaleren, maakt een medewerker hier telkens meldingsfiches van', aldus Kurt Tirez. 'Hetzelfde gebeurt met alle andere informatie die bij ons binnenkomt. Alle gegevens worden verwerkt door ons zonaal informatiebureau dat de gegevens onmiddellijk terugkoppelt naar de ploegen op het terrein. Via deze informatiegestuurde politiewerking kunnen die ploegen ogenblikkelijk ingrijpen.'

Door op deze manier pro-actief te werken, kunnen we niet alleen incidenten voorkomen maar slagen we er ook beter in snel misdrijven op te lossen en daders te klissen.' Naast de klemtoon op preventie, investeert de zone ook veel meer dan andere politiezones in recherche en in materiaal. Daartegenover zet Amow merkkelijk minder personeel in voor de interventie. Zijn de ploegen in deze zone dan minder snel ter plekke als er problemen worden gemeld? 'Wel integendeel', reageert Kurt Tirez. 'In 77% van de gevallen zijn we in minder dan 20 minuten ter plaatse. Dat is het streefdoel dat we onszelf hebben opgelegd. We slagen daarin dankzij ons efficiënt tijdsbeheersysteem. We hebben de nogal strakke tijdsorganisatie van onze medewerkers aan deze doelstellingen aangepast, zodat we zuiniger met manuren kunnen omspringen. Verder zetten we zo min mogelijk personeel in voor managementfuncties; iedereen in het korps blijft gedeeltelijk operationeel.'

FOTO: FILIP CLAESSENS

Mark Crispel

Ook voor kleine problemen

De politiezone Sint-Pieters-Leeuw past de basisprincipes van de gemeenschapsgerichte politiewerking toe aan de hand van een aantal zorgvuldig geselecteerde projecten. Een brede aanpak is in Sint-Pieters-Leeuw moeilijker haalbaar. Het politiekorps in deze ééngemeentzone kan voor de financiering immers maar bij één enkele geldschieteer aankloppen, in dit geval de relatief kleine eigen gemeente.

'De bevolking vraagt nadrukkelijk een zichtbare, aanspreekbare en contacteerbare politie', zegt Mark Crispel, de korpschef van Sint-Pieters-Leeuw. 'Dat blijkt uit elk onderzoek naar het veiligheidsgevoel bij de bevolking. Hoeveel politie moet er op straat zijn om de mensen een gevoel van veiligheid te geven? Dat verschilt van persoon tot persoon.'

'De politie kan alleen door de bevolking in het hart gedragen worden als er op cruciale momenten ook politie aanwezig is'

Sommige mensen vinden het trouwens beangstigend als er te veel politie op straat is. Waar ligt het evenwicht? En moeten we om méér blauw te zien, méér blauw aanwerven? Het korps van Sint-Pieters-Leeuw telt 55 politiemensen. Meer personeel aanwerven, is voorlopig niet aan de orde. We zijn dus op zoek gegaan naar andere oplossingen. Je komt bijvoorbeeld dichterbij de bevolking te staan door fijnmazig naar doelgroepen toe te werken: naar ouderen, jeugd, bedrijven, scholen. Nu is het in een kleine zone moeilijk om per doelgroep voltijds politiemensen in te zetten. Daarom hebben we een aantal agenten opgedragen specifiek aan deze doelgroepen aandacht te besteden door hen taakaccenten te geven. Daarenboven is onze aanpak heel buurtgericht. In de ene straat klagen de mensen gere-

geld over loslopende honden, elders gaat het dan weer over geluidsoverlast. Veiligheid heeft met een algemeen gevoel van welzijn te maken. Gevoelens van onveiligheid zijn vaak het gevolg van kleine problemen: onveilige fietspaden, sluikstorten, kleine criminaliteit. Als we vanuit de buik contact

willen met de bevolking, moeten we voor die kleine dingen oog hebben.'

Een ander voorbeeld van gemeenschapsgerichte politiezorg is het project rond burenbemiddeling. Mark Crispel: 'Hiermee willen we voorkomen dat ruzies voor de vrederechter worden beslecht. Vrijwilligers vanuit de bevolking bemiddelen op een gemoedelijke wijze samen met de commissaris-wijkcoördinator. Alleen heb ik de indruk dat sommige mensen gewoon niet willen weten van bemiddelen.'

Veilig op de bus

Succesvol is ook het project dat de Leeuwse politie samen met De Lijn heeft opgezet. 'In 2002 kwamen er steeds meer klachten

over het pestgedrag van jongeren op de buslijn Halle-Anderlecht', vertelt Mark Crispel. 'Sommige jongeren hadden de kwalijke gewoonte geld af te persen van kleine kinderen. Op onregelmatige tijdstippen hebben we daarom een drietal politie-inspecteurs samen met de controleurs van De Lijn op stap gestuurd. Al wie lastig deed, werd gecontroleerd. Dat hebben we consequent volgehouden. Zowel het aantal klachten van reizigers als van buschauffeurs is dientengevolge enorm verminderd. Tegelijk daalde het aantal zwartrijders tot 1 procent, het absolute minimum. Het project bleek zo'n schot in de roos dat we het in de reguliere werking van onze interventiedienst hebben opgenomen en terzake met De Lijn een overeenkomst hebben afgesloten.'

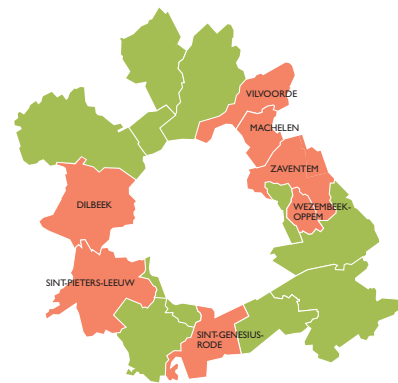
Het Leeuwse buurtinformatienetwerk

Voor de handelaars zette de Leeuwse Politiezone in 2002 het Buurtinformatienetwerk (BIN) op.

Het systeem zorgt voor een snelle informatiedoorstroming waardoor het veiligheidsgevoel bij de handelaars vergroot. Mark Crispel: 'Als een handelaar bijvoorbeeld ontdekt dat er in zijn zaak met een vals briefje van 50 euro werd betaald, meldt hij dat bij de politie. Een patrouille doet ter plekke vaststellingen en vervolgens gaat de informatie onmiddellijk naar alle aangesloten handelaars. De politie spreekt hiertoe via een speciaal nummer van de BIN-phone een boodschap in en de verantwoordelijke BIN-handelaar stuurt die boodschap meteen door naar alle aangesloten leden. Er zijn momenteel al 106 handelaars in het netwerk gestapt en het systeem kreeg navolging in andere politiezones.'

Marleen Teugels

In het volgende nummer: verkeersveiligheid

DILBEEK

SAVE-bordjes op Ninoofsesteenweg

Sinds kort staan op de Ninoofsesteenweg van Dilbeek tot Roosdaal bordjes met het opschrift 'SAVE'. Het gaat om een initiatief van het Vlaams Gewest en de vereniging van Ouders van Verongelukte Kinderen (OVK). De bordjes staan aan de verschillende flitspalen langs de Ninoofsesteenweg. 'Het idee is ontstaan toen

FOTO: KRIS MOUCHAERS

er een aantal flitspalen in brand werden gestoken of stukgemaakt. We willen de automobilisten erop wijzen dat die camera's er niet staan om hen te jennen of zware boetes aan te smeren, maar wel om hen eraan te herinneren dat ze hun snelheid moeten matigen. De SAVE-bordjes staan meestal op een plaats waar een kind

verongelukte. De bordjes op de Ninoofsesteenweg zijn naamloos en zullen dat hopelijk ook blijven', zegt Paul Vande Walle, voorzitter van de vereniging van Ouders van Verongelukte Kinderen.

TD

WEZEMBEEK-OPPEM

Geluidsschermbord

Het Vlaams Gewest gaat langs de Brusselse ring ter hoogte van de Violtjeslaan in Wezembeek-Oppeem een geluidsschermbord plaatsen om de geluidshinder voor de omwonenden te beperken. Het scherm zal 250 meter lang zijn en 4,2 meter hoog.

De timing van de uitvoering is nog niet bekend. In juni keurde de gemeenteraad van Wezembeek-Oppeem nog een motie goed waarin bij het Vlaams Gewest werd aangedrongen op maatregelen om de geluidshinder langs de Brusselse ring tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

De ring doorsnijdt Wezembeek-Oppeem over een afstand van 2,5 kilometer. Uit een eigen studie van de gemeente bleek dat in heel wat woningen dicht bij bruggen of in parallelle straten de geluidshinder oploopt tot 70 dB, terwijl het Vlaams Gewest overdag 65 dB als grens vooropstelt.

LV

FOTO: FILIP CLAESSENS

SINT-GENESIUS-RODE

Villa Urvater gered

De Villa Urvater in Sint-Genesius-Rode is gered. Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen heeft beslist om geen sloopvergunning voor het gebouw toe te kennen. De minister gaat daarmee in op de vraag van de dienst Monumenten en Landschappen en het Sint-Lukasarchief. De villa, een ontwerp van architect André Jacquain, werd gebouwd in 1958 in opdracht van de Antwerpse diamantair Bertie Urvater. Het gebouw wordt be-

schouwd als een van de grote meesterwerken uit de modernistische periode na de tweede wereldoorlog. Een projectontwikkelaar, die sinds enkele jaren in het bezit is van de villa, wilde ze afbreken. Daar heeft minister Van Mechelen dus een stokje voor gestoken. 'We zijn erg blij met die beslissing', zegt Ann Sobrie, Vlaams schepen in Sint-Genesius-Rode. 'Ik vind dat de gemeente nu moet ijveren voor de bescherming van het waardevolle gebouw.

De villa werd ooit ontworpen als museum en misschien is het wel een goed idee om er opnieuw een museum van te maken.'

TD

FOTO: PASCAL VIGNERON

Villa Urvater

VILVOORDE

Omslachtige crematieprocedure

VLD-kamerlid Willy Cortois wil dat het nieuwe Vlaamse decreet in verband met crematies, dat sinds begin dit jaar van kracht is, wordt aangepast. 'Normaal gezien is bij een crematie alleen de toestemming nodig van de burgerlijke stand van de gemeente waar de persoon overleden is. Maar dat geldt volgens het nieuwe decreet niet voor wie in Vlaanderen gecremeerd wil worden, maar er niet overleden is. Dan is er een toestemming nodig van een procureur des Konings', legt Willy Cortois uit. 'Stel dat een Vlaming overlijdt in een Brussels ziekenhuis. Als de familie de overledene bijvoorbeeld in Vilvoorde wil

laten cremieren, dan moet er een procureur des Konings aan te pas komen. Normaal is dat alleen nodig als de wetsdokter een opmerking maakt bij het overlijden. Door de nieuwe regel kan een crematie twee tot vier dagen worden uitgesteld en dat verlengt het rouwproces. De meeste mensen willen hun dierbare zo snel mogelijk begraven. Ook voor de parketten is dit geen goede zaak, omdat het alleen maar zorgt voor nog meer administratieve rompslomp. De procedure is dus omslachtig en levert niets op. Daarom moet het decreet aangepast worden', aldus Cortois.

TD

Dure bouwgrond

Uit de cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) blijkt dat de bouwgronden in Zaventem met 230,63 euro per vier-

kante meter tot de duurste van het land behoren. In de lijst van de vijftien duurste gemeenten om te bouwen in België prijken tien Brussel-

se gemeenten en Zaventem. Burgemeester Vermeiren van Zaventem relateert de cijfers in verband met zijn gemeente. 'De bouwgronden in Zaventem zijn in feite niet duurder dan in elke andere gemeente in de buurt van Brussel, Antwerpen of Brugge. De stijgende trend in de prijzen is dezelfde als in heel het land. Zaventem kampt wel met een tekort aan bouwgronden. Het aanbod is inderdaad te klein en daarom neemt de gemeente zoveel mogelijk initiatieven om nieuwe kavels op de markt te brengen en de prijzen op die manier te normaliseren.

Er is nu eenmaal niet veel bouwgrond meer in Zaventem, maar we doen er alles aan om het aanbod uit te breiden', aldus burgemeester Vermeiren.

TD

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Francis Vermeiren

HET KASTEEL VAN COLOMA

Ten westen van de Zenne, zo halfweg tussen Brussel en Halle, ben je in Sint-Pieters-Leeuw, of zoals de toponymie ons leert het Sint-Pietersdorp 'op de heuvel'. Vlakbij het oude dorpscentrum vind je de trots van Sint-Pieters-Leeuw: het Colomakasteel met zijn schitterende rozentuin.

Het waterkasteel was de zetel van de heerlijkheid Leeuw die afhing van het Land van Gaasbeek. In 1687 kocht Jan Karel Roose het domein. Vier jaar later verkreeg Roose van koning Karel II van Spanje de titel van baron van Sint-Pieters-Leeuw. Zijn kleindochter Eugenie Roose huwde in 1745 met Karel de Coloma, kamerheer van keizerin Maria-Theresia. Sindsdien spreekt men in Leeuw van het 'Kasteel van Coloma'.

Coloma liet het kasteel verbouwen en aanpassen aan de toenmalige architecturale smaak. In het kasteelpark zien we nog een paar interessante bijgebouwen: het koetshuis (1731), nu omgebouwd tot een taverne, en een tuinpaviljoen met traptoren dat thans het rozenmuseum is.

Na het overlijden van gravin Antoinette de Limburg-Stürum (+ 1947) werd het kasteel omgevormd tot het pensionaat 'Albert et Isabelle'.

Nadien werd het zes jaar gehuurd door het Ministerie van Nederlandse Cultuur. Daarna bleef het ongeveer 10 jaar leegstaan. In 1984 kocht de gemeente het vervallen gebouw. Na een grondige restauratie fungeert het waterkasteel nu als gemeentelijk cultureel centrum.

Het kasteel is gelegen in een 15 ha groot park en dat domein werd in 1982 eigendom van de Vlaamse Gemeenschap. In het park werd een unieke rozentuin van 4,4 ha aangelegd die zich nog steeds verder ontwikkelt. Er groeien meer dan 3000 rozenvariëteiten uit de hele wereld, goed voor zo'n 40000 struiken. Dagelijks werken 6 tuiniers aan de verzorging van de rozentuin. Van juni tot oktober bloeien elke dag minstens 1000 heerlijk geurende bloemen.

De rozentuin is elke dag, behalve op maandag, open van 10 tot 20 uur en dit tussen 15 mei en 30 oktober. Voor een streekbiertje en een hapje kun je terecht in taverne De Koetsier op het Colomadomein zelf.

Adres: Jozef Depauwstraat 25, 1600 Sint-Pieters-Leeuw, tel. 02-371 22 62

Jaak Ockeley

Het Colomakasteel

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

VILVOORDE-MACHELEN

Minder verkeersongevallen

Het aantal verkeersongevallen met letsels in de zone Vilvoorde-Machelen is op twee jaar met een derde gedaald. In het eerste semester van 2002 werden er 129 ongevallen genoteerd en in dezelfde periode in 2004 nog slechts 87. Dat blijkt uit cijfers van de lokale politie. Korpschef Frits Coenen schrijft de opvallende daling toe aan het feit dat de toename van het aantal snelheidscontroles objectieve pakkans sterk heeft verhoogd.

Voor de daling van het aantal letselgevallen op de gewestwegen springt in het oog. Op de drie grote gewestwegen in Machelen (Woluwelaan, Luchthavenlaan en Haachtsesteenweg) was er op twee jaar tijd een daling van het aantal ongevallen van 33 tot 17.

De Woluwelaan met 7 kruispunten in Machelen blijft met 11 ongevallen de gevaarlijkste weg. In Vilvoorde is vooral de N1 erg gevaarlijk, maar ook hier daalde het aantal ongevallen op twee jaar tijd van 28 tot 12.

De verbetering van de situatie houdt volgens Coenen duidelijk verband met het plaatsen van flitspalen langs de gewestwegen. Nu staan er in de zone al 28 flitspalen, waarvan 21 in Machelen. Er komen overigens nog camera's bij, meer bepaald in Vilvoorde op de kruispunten van de Schaarbeeklei en de Broekstraat en van de Woluwelaan en Houtemsesteenweg. Ook het aantal bemande controles is sinds de start van de politiezone Vilvoorde-Machelen sterk opgedreven.

LV

Tele-onthaal: luisterend oor zonder vooroordelen

Als je je been breekt, bel je de 100; zit je met iets in de knoop, dan bel je 106. Dat soort automatisme willen de medewerkers van Tele-onthaal Vlaams-Brabant graag tot stand brengen. Uit onderzoek blijkt immers dat de telefonische hulpdienst weliswaar de bekendste in zijn soort is, maar dat er toch nog heel wat mensen zijn die er niet rechtstreeks hun weg naartoe vinden. 'Dat moet veranderen', vindt stafmedewerker Marc Verheyen. 'Tele-onthaal is er voor iedereen en biedt een luisterend oor voor de meest uiteenlopende problemen.'

Het kan deugd doen je hart bij een goede vriend of familielid te luchten als je ergens mee zit. 'Maar niet iedereen heeft zo'n sociaal netwerk waarop hij kan terugvallen en soms voelt de beller zich door de aard van het probleem geremd om het in zijn directe omgeving aan te kaarten, omdat hij bijvoorbeeld bang is voor de reacties of zich ergens voor schaamt. Voor al die mensen is Tele-onthaal er', zegt Marc Verheyen. Het nummer 106 kun je dag en nacht, van maandag tot zondag bereiken; het is gratis en volledig anoniem. 'Die anonimiteit is ontzettend belangrijk. Als de persoon aan de andere kant van de lijn niet weet wie je bent of waar je woont, dan is de drempel om te bellen veel lager. We zullen nooit de naam vragen of nagaan waar de telefoontjes vandaan komen, zelfs niet in extreme gevallen. Stel dat iemand zelfmoordplannen heeft en wij sturen er de 100 of de politie op af, dan is het vertrouwen helemaal weg en dat kan de bedoeling niet zijn. Omdat Tele-onthaal een gratis noodnummer is, komen de oproepen niet op de telefoonrekening te staan. Ook dat vinden we cruciaal. Als een vrouw problemen heeft met haar echtgenoot en daar met ons over wil praten, heeft ze er wellicht geen boodschap aan om tekst en uitleg bij de telefoonrekening te moeten geven.'

Voor iedereen op elk moment

Tele-onthaal spitst zich niet toe op specifieke problemen, zoals bijvoorbeeld de Druglijn of de Holebifoon. 'Het is een algemeen noodnummer waar je met allerlei proble-

men terecht kunt', zegt Marc Verheyen. 'Een groot aantal oproepen draait om relationele knelpunten - moeilijkheden met de partner, met ouders of kinderen. Ook (geestelijke) gezondheid komt geregeld aan bod. Mensen die bijvoorbeeld in een depressie belanden of met andere psychische problemen geconfronteerd worden, vinden het vaak moeilijk om daarmee naar buiten te komen. Ze beseffen dat er iets mis is, maar zijn bang om op negatieve reacties te stuiten, dus voelen ze zich comfortabeler als ze hun verhaal kunnen doen tegen een anoniem iemand.' Praten is een belangrijke eerste stap. De vrijwilligers van Tele-onthaal luisteren in de eerste plaats naar wat de oproeper te vertellen heeft en ze merken dat die daar vaak al een heel stuk mee geholpen is. Afhankelijk van het probleem zullen ze nadien de mogelijkheden overlopen. 'Soms weten mensen niet waar ze naartoe kunnen. Dan stellen we hen bijvoorbeeld voor om naar een Centrum voor Geestelijke Gezondheid te stappen.' Op die manier biedt Tele-onthaal steun bij de zoektocht naar een oplossing. 'Meer kunnen we niet doen. De oplossing moet eigenlijk van de persoon zelf komen', vindt Verheyen. 'We bieden geen pasklare antwoorden, zeggen niet wat de bellers moeten doen of laten. Als iemand mij belt omdat hij eenzaam is, kan het mij een goed idee lijken om bij een sportclub te gaan om mensen te leren kennen. Maar niet iedereen is assertief genoeg om ergens binnen te stappen en even snel wat contacten te leggen. Ieder mens is anders en dus is er voor elk individueel probleem ook een ander soort oplossing. Tele-onthaal gaat een stukje mee op zoek naar de juiste weg door te luisteren zonder vooroordelen en samen met de beller de mogelijkheden tegen elkaar af te wegen. Dat blijkt precies te zijn wat veel mensen nodig hebben.'

FOTO: FILIP CLAESSENS

Marc Verheyen

Ines Minten

Tele-onthaal

Gratis noodnummer: 106

U kunt Tele-onthaal nu ook via het internet raadplegen.

Daarvoor surft u naar www.tele-onthaal.be

Nieuwe vrijwilligers zijn ook altijd welkom.

Voor meer inlichtingen belt u naar 02-511 86 63 of 016-23 97 56.

Télé-accueil: une oreille attentive sans préjugés

Il y a des moments dans la vie où cela peut faire du bien de s'épancher auprès d'un ami proche ou d'un membre de sa famille. 'Mais tout le monde n'a pas la chance de pouvoir compter sur un tel réseau social et il arrive quelquefois qu'une personne soit confrontée à un problème d'une nature telle qu'elle n'ose pas s'en ouvrir à son entourage immédiat', déclare Marc Verheyen, collaborateur de Télé-accueil Brabant flamand. 'Télé-accueil est là pour tous et prête une oreille attentive aux problèmes les plus divers.' Vous pouvez composer le numéro 106 de jour comme de nuit, du lundi au dimanche; c'est gratuit et l'anonymat est entièrement respecté.

Van kweekvijver voor priesters naar een school met 1200 leerlingen

Het nieuwe schooljaar in het Heilig Hartcollege in Tervuren wordt een feestjaar. De school bestaat dit jaar honderd jaar en dat zal niet onopgemerkt voorbijgaan. Oudleraar Vic Motte schreef samen met twee collega's een boek over de geschiedenis van het college.

Vic Motte, die momenteel voorzitter is van de Koninklijke Heemkundige Kring Sint-Hubertus van Tervuren, stond meer dan 30 jaar voor de klassen van het Heilig Hartcollege. 'Ik ben nu sinds een paar jaar met pensioen, maar ik blijf heel mooie herinneringen koesteren aan mijn jaren als leerkracht. Toen de directie me vroeg om naar aanleiding van het eeuwfeest van de school mee te werken aan een boek over de geschiedenis van het college, heb ik natuurlijk niet gearzeld', vertelt Vic Motte. Samen met twee collega's, Piet Ruttens en Marc Vercruyse, verzamelde hij foto's van de school en stelde de geschiedenis van het Heilig Hartcollege Tervuren te boek.

Op de grens

'De school heeft een heel rijke geschiedenis', aldus Vic Motte. 'In 1904 startte de congregatie van de priesters van het Heilig Hart met het geven van onderwijs in de Hoornzeelstraat in Tervuren, in een huis dat ter beschikking werd gesteld door de familie de Robiano. Het ging niet om een 'gewone' school, maar om een juvenaat. Jongens tussen twaalf en achttien jaar werden er gevormd om later in te treden in de congregatie als kloosterling of missionaris. Noem het een soort kweekvijver voor pastoors', zegt Vic Motte. 'Toen de school werd opgericht waren er zeven priester-leraars en zeven leerlingen, maar het juvenaat had succes en na drie jaar was het pand in de Hoornzeelstraat al te klein. Er werd uitgeweken naar een huis dat de priesters zelf lieten bouwen te midden van de velden aan een verlaten spoorwegberm op de grens van Wezembeek en Tervuren. Het hui-

Vic Motte

'Aanvankelijk was de school een juvenaat waar jongens tussen twaalf en achttien jaar werden gevormd tot kloosterling of missionaris'

dige college ligt dus eigenlijk op het grondgebied van Wezembeek-Oppem, maar omdat de school in 1904 werd opgericht in Tervuren is de naam 'Heilig Hartcollege Tervuren' blijven bestaan', aldus Vic Motte.

Mee met de tijd

Ten tijde van de tweede wereldoorlog kwam er naast het internaat ook een externaat en werd naast de Latijnse ook gestart met een 'moderne' afdeling. 'Dat was niet zo'n voor de hand liggende beslissing voor een juvenaat', legt Vic Motte uit. 'De priesters beseften blijkbaar dat het enge uitgangspunt dat alle leerlingen per definitie waren voorbestemd voor een geestelijke roeping niet langer opging. In 1954 werd gestart met een lagere school. Het juvenaatsysteem had duidelijk zijn beste tijd gehad en in 1965 werd het definitief vervangen door een gewoon college. In 1980 werd het gemengd onderwijs ingevoerd in het Heilig

Hartcollege. De school is in al die jaren gestaag blijven groeien en uitbreiden. In 1904 waren er zeven leerlingen, nu zijn het er ongeveer 1200', zegt Vic Motte.

Leuke anekdotes

Het resultaat van heel wat onderzoekwerk rond de geschiedenis van het Heilig Hartcollege ligt vervat in een boek van meer dan 130 pagina's. 'Daarin staan meer dan honderd illustraties die dateren van de beginjaren tot nu. De foto's zijn de rode draad in het boek en daarrond werden verduidelijkende kaderteksten geschreven. Er zijn ook heel wat anekdotes en leuke verhalen over de school opgenomen in het jubileumboek. Het is natuurlijk in de eerste plaats bestemd voor oudlerlingen en mensen die van ver of dichtbij iets met de school te maken hebben of hadden, maar ook voor wie gewoon door geschiedenis is geboeid, kan het zeker een interessante ontdekingsreis zijn', besluit de vroegere geschiedenisleraar Vic Motte.

Tina Deneyer

Het jubileumboek 'Honderd jaar Heilig Hartcollege Tervuren' verscheen op 24 september bij uitgeverij Het Streekboek. Voor meer informatie kunt u terecht op het telefoonnummer 03-777 75 58.

100 Jahre Heilig-Hart-Kolleg Tervuren

Das neue Schuljahr im Heilig-Hart-Kolleg in Tervuren wird ein Festjahr. Die kirchliche Studienanstalt wird 100 Jahre alt und das soll nicht unbeachtet vorübergehen. Der ehemalige Lehrer Vic Motte schrieb gemeinsam mit zwei Kollegen ein Buch über die Geschichte des Kollegs. Im Jahre 1904 begann die Kongregation der Priester vom Heiligen Herz mit einem Juvenat. Jungen zwischen zwölf und achtzehn Jahren wurden hier herangebildet, um später als Klosterbruder oder Missionar in die Kongregation einzutreten. Im Laufe seines hundertjährigen Bestehens entwickelte sich das Kolleg zu einer lebendigen, modernen weiterführenden Schule mit 1200 Schülern.

Tervuren wil zure gezichten bannen. Op de laatste rotonde van de Tervurenlaan, tegenover het koloniënpaleis en vlakbij het centrum van het dorp, worden de voorbijgangers vanaf november begroet door een vrolijk jazzorkest van Afrikaanse waterdieren. De fontein van Tom Frantzen laat je de meest enerverende verkeersdrukte even vergeten en tovert een glimlach om je mond. Is dat niet zowat de grootste verdienste die kunst vandaag kan hebben? Een gesprek met de kunstenaar die ernst schuwt als de pest en kikkers en ezels even hoog inschat als mensen.

‘Ik zal pas gerust zijn als alles er staat zoals ik het in gedachten had’, vertrouwt Tom Frantzen ons toe. We staan in zijn atelier in Duisburg en de kunstenaar geeft uitleg bij het project. De opdrachtgevers wilden een werk op de rotonde dat een goed beeld geeft van Tervuren en dat de voorbijgangers tegelijk welkom heet. ‘Zoals altijd ben ik vertrokken vanuit de omgeving’, vertelt hij. ‘Ik kreeg een grascirkel ter beschikking van 50 meter doorsnee. Vandaar dat ik de ronde vorm als uitgangspunt heb gekozen.’ In het midden van het gras vind je een watercirkel van 30 meter doorsnee. In het water blazen en slaan de jazzmuzikanten er lustig op los, vanop drie drijvende schijven die samen een waterlelie vormen. ‘Als ik denk aan Tervuren komen spontaan ‘water’ en ‘Afrika’ in me op. ‘Water’ omdat je in Tervuren prachtige natuurlandschappen hebt met veel waterpartijen en ‘Afrika’ spreekt ook vanzelf: de dieren lijken uit de richting van het Afrikamuseum te komen.’ De krokodil leeft zich uit op de drum, de salamander speelt sax en het nijlpaard trombone - het is een grappige

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Beeldhouwer Tom Frantzen maakt jazzy dierenfontein voor Tervuren

bende. ‘Ik beeld op die manier de invloed van de Afrikaanse cultuur op de onze uit’, licht Frantzen toe. ‘Maar ik vind niet dat een ernstige inhoud ook een ernstige uitwerking moet krijgen. Ernst verveelt me.’ De typisch Brusselse humor, de ‘zwans’, is Frantzen’s handelsmerk. Je ziet dat ook duidelijk in zijn Brusselse straatbeelden: het Zinneke, Madame Chapeau en de Vaartkapoen ademen stuk voor stuk iets grappigs uit: de struikelende agent, het plassende hondje, het oude dametje dat soms echte muntstukken in haar portefeuille vindt - daar achtergelaten door goedgemutste passanten. Frantzen’s beelden staan ook precies waar ze thuishoren: midden tussen de mensen. ‘In zogenaamde Grote Kunst geloof ik niet. Of iets als goed of slecht bestempeld wordt, hangt puur af van modegrillen. Kijk maar naar Bruegel en Ensor: allebei grote kunstenaars die nu veel respect krijgen en dat ook verdienen, maar die tot een aantal jaren geleden nagenoeg vergeten waren. Onlangs vertelde een koppel me dat ze heel vaak met zijn tweeën op een bepaald bankje gaan zitten omdat ze daar zo’n mooi uitzicht hebben op een werk van mij. Dát doet deugd! En dát vind ik belangrijk. Als je zoiets hoort, weet je dat je beelden geslaagd zijn.’

De mens is een dier zoals elk ander

Tom Frantzen geeft ons een rondleiding door zijn atelier. De drummende krokodil van het jazzorkest hangt aan touwen aan het plafond. Zijn staart ligt wat verderop bij de deur. Overal staan maquettes van vroegere of toekomstige projecten. ‘Er figuren veel dieren in mijn werk’, vertelt Frantzen. ‘Dat betekent niet dat ik nooit mensen uitbeeld, maar ik beschouw de mens als een dier uit de reeks. Als een menselijke figuur me het meest geschikt lijkt om te uiten wat ik bedoel, dan zal ik daarvoor kiezen. Maar in veel gevallen zijn kikkers, ezels of nijlpaarden veel betere modellen.’

Vrijheid als levensstijl

Tom Frantzen studeerde beeldhouwkunst aan de ‘Ecole Nationale d’Architecture et des Arts Visuels’ in Ter Kameren. ‘La Cambre’ is weliswaar een Franstalige school, maar ik kreeg er les van de Vlaming Rik Poot.’ In het middelbaar onderwijs volgde Frantzen de wetenschappelijke richting. ‘Ik kom uit een familie van intellectuelen, dus daar ontsnapte ik niet aan. Maar studeren was niet mijn ding. Ik was veel liever creatief bezig.’ In zijn vrije uren volgde hij dan ook teken- en schilderlessen aan de academie. ‘Daar kreeg ik te horen dat ik schilderde als een beeldhouwer en dus begon ik me af te vragen of beelden maken me zou bevalen. In plaats van architectuur te gaan studeren, zoals ik oorspronkelijk van plan was, heb ik me dan maar ingeschreven in de richting beeldhouwkunst. Dan was ik meteen van die pakken wiskunde verlost die me aan de universiteit te wachten stonden’, lacht de kunstenaar. Hij heeft nooit spijt gehad van die keuze, al heeft het kunstenaarschap zo zijn specifieke problemen. Sommige opdrachtgevers komen bijvoorbeeld erg langzaam over de brug met hun centen of de verschillende betrokken partijen kibbelen

Sculptor Tom Frantzen creates jazzy animal fountain for Tervuren

zo lang over het hoe en waarom van een werk tot de hele opdracht uiteindelijk wordt afgeblazen. Frantzen kan er zo een hele reeks opsommen. 'Het is soms om zot van te worden', zucht hij. Maar als je kunstenaar bent, geniet je een vrijheid die de meeste andere beroepen niet kennen en dat is van onschatbare waarde voor Frantzen. 'Ik kan moeilijk overweg met autoriteit', bekent hij. 'Als kunstenaar hoef ik van niemand bevelen te accepteren. Ik kan er ook geen geven, maar ik heb evenmin last van anderen die me hun mening willen opdringen. Ik sta op wanneer ik wil en als ik zin heb om een nacht door te werken, kan dat ook. Files moet ik alleen trotseren om mijn dochter 's morgens naar school te brengen en voor haar doe ik dat met

'Als een menselijke figuur me het meest geschikt lijkt, zal ik daarvoor kiezen, maar in veel gevallen zijn kikkers, ezels of nijlpaarden veel betere modellen'

plezier.' Dat is volgens Frantzen iets heel anders dan je leven lang dag in dag uit uren staan aan te schuiven om steeds weer naar datzelfde kantoor te gaan waar hetzelfde werk op je wacht. 'Ik ben heel blij dat ik dat niet moet doen. Ik zou het niet volhouden', besluit hij.

Kunstenaar, loodgieter, schrijnwerker

De dieren in het Tervurense jazzorkest spuwen naar alle richtingen water uit. Met deze fontein is Tom Frantzen niet aan zijn proefstuk toe. In de vijver van de Warandeberg in Wezembeek-Oppeem vind je zijn 'Drie dolfijnen', en zowel in de zoo van Antwerpen als zijn eigen beeldenpark in Duisburg spuiten kikkers in diverse houdingen en met verschillende gemoedsstemmingen elkaar naar hartelust nat. 'Eigenlijk maak ik het liefst fonteinen. Het water geeft de beelden een extra dimensie, het voegt er een element van leven aan toe. Een fontein is ook altijd anders, altijd in beweging - als de wind erin speelt, kan de straal van richting veranderen, dikker of dunner worden en zo andere effecten teweegbrengen.' Frantzen toont

As of next month a fountain presenting a cheerful jazz orchestra of African water animals is gracing the last roundabout on Tervurenlaan, opposite the Koloniënpaleis. It includes a crocodile, a hippopotamus and a salamander. Sculptor Tom Frantzen was commissioned to create a work that provides a good image of Tervuren and at the same time welcomes passers-by.

'Tervuren makes me think spontaneously about 'water' and 'Africa', explains Frantzen. 'Water' because you find beautiful water gardens here and the Africa museum reminds us of our colonial past in Africa.'

Tom Frantzen has not achieved his masterpiece with this group of images. Other humorous works by him such as 'het Zinneke', 'Madame Chapeau' and 'de Vaartkapoen' have been decorating the Brussels' street scene for years.

ons de waterleidingen die in de beeldenfontein van Tervuren moeten komen. 'Indrukwekkend, hè?' lacht hij. 'Sommige stralen moeten een heel aantal meters kunnen overbruggen en dan heb je van die kanjers van leidingen nodig.' Een beeldhouwer moet dus niet alleen creatief zijn, maar ook over een behoorlijke dosis technisch vernuft beschikken. 'De opleidingen spitsen zich uitsluitend op de kunst zelf toe, maar uiteindelijk steek je daar niet zo bijster veel van op. Kunst is meer dan originele concepten bedenken. Eigenlijk zou een beeldhouwer ook op de hoogte moeten zijn van schrijnwerkerij en loodgieterij. Ik heb die kennis allemaal nodig, maar na mijn opleiding wist ik er niks van. Neem nu de waterleidingen van mijn fonteinen. Ik moet die allemaal kunnen installeren en het moet goed gebeuren of het werkt niet. Ik heb dus zelf moeten uitzoeken hoe dat allemaal in elkaar zit.' Je kunt er als kunstenaar ook voor kiezen om de uitvoering van je werk uit handen te geven. 'Jan Fabre doet het meestal zo. Hij houdt het bij de ideeën en de maquettes en anderen werken de projecten op grote schaal uit.' Frantzen voelt echter

meer voldoening als hij het ontstaansproces van een kunstwerk van begin tot einde zelf volgt. Toch geeft hij toe dat ook hij het grootste plezier put uit het bedenken en het maken van de maquettes. 'De maquette is het originele kunstwerk. Ze ontstaat uit de oorspronkelijke impulsen, uit de intensiteit van het zoeken naar het juiste beeld, de drang om kunst te maken.' De rest is uitvoering. Daarbij moet je vooral nauwlettend toezien of de hoge kwaliteit van de maquette behouden blijft in de grote beelden. 'Goh, er kan nog allerlei verkeerd lopen, hoor. Er kan iets misgaan bij de gieter, ze kunnen een beeld scheef zetten of de vogelstront en andere viezigheid er nooit afhalen. Vreselijk is dat. Ooit hebben ze het gepresteerd om vlak naast een beeld van mij een ander neer te poten dat vier keer zo groot was. Weg effect! Zo iets doe je toch niet, hè? Twee verschillende beelden passen nooit zo dicht bij elkaar. Dat lijkt gewoon nergens naar. Onbegrijpelijk, maar het gebeurt. Nu ja, als het er uiteindelijk staat zoals het moet en alles blijkt in orde, dan geeft dat een erg goed gevoel, dat kan ik je verzekeren.'

Ines Minten

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Vlabra'ccent maakt komaf met culturele concurrentie

De Vlaams-Brabantse culturele centra, die zich vijf jaar geleden met medewerking van de provincie en vzw 'de Rand' in een netwerk met de opmerkelijke naam Vlabra'ccent verenigden, vormen meer dan ooit een hecht verbond. Tijdens de viering van het eerste lustrum in Kapelle-op-den-Bos op 8 september l.l. werd niet alleen de stormachtige ontwikkeling tijdens de voorbije vijf jaar geschetst. Ook de verwezenlijkingen van deze jonge belangenvereniging, die de culturele spreiding en participatie bevordert, werden door stichtend voorzitter Chris Maere, die met de eerste coördinator Piet Forger in de beginfase een tandem vormde, op een rijtje gezet.

'In de unitaire tweetalige provincie Brabant was de wafelijzerpolitiek schering en inslag', herinnert directeur Chris Maere van het Cultureel Centrum Strombeek zich. 'Omdat de toenmalige gedeputeerde voor Nederlandse cultuur Jan Anthoons hiermee rekening moest houden, voelde hij zich tegenover de culturele centra bijna machteloos. Toch waren er toen al informele contacten tussen de directeurs van de culturele centra, waarvan het aantal aanzienlijk groeide. Toen de provincie Vlaams-Brabant in het leven werd geroepen en de beleidsdomeinen concreet ingevuld moesten worden, bleek een structurele, culturele partner meer dan noodzakelijk. André Mertens en Daniel Van Dael speelden een strategische rol in dat proces.'

Regionale cultuurverspreiding

Het huidige netwerk Vlabra'ccent omspannt de hele provincie. Die is onder-

Chris Maere

FOTO: KRIS MOUCHAERS

'Bij een regionale benadering stemmen de culturele centra hun programma's op elkaar af. Een lokale visie beperkt de mogelijkheden'

tussen ingedeeld in vier gebieden: het Pajottenland, de Noordrand, de Druivenstreek en het arrondissement Leuven. Ook op dit 'subregionaal' vlak worden initiatieven genomen. Het folk- en wereldmuziekaanbod, dat vanaf dit seizoen onder de noemer 'Chicorei' wordt georganiseerd, is daar een typisch voorbeeld van.

'De andere provincies benijden ons want Vlabra'ccent is uniek in Vlaanderen', getuigt Chris Maere. 'We vormen een uitzonderlijk sterk platform. We ambiëren niet langer een lokaal maar een regionaal cultuurspreidingsbeleid. Een lokale visie beperkt de mogelijkheden en is voorbijgestreefd. Bij een regionale benadering stemmen de culturele centra hun programma's op elkaar af. Zo wordt de collegialiteit in de hand gewerkt en dat leidt tot betere resultaten dan onderling te concurreren. Na vijf jaar heeft Vlabra'ccent 95 procent van de neuzen in dezelfde richting gekregen. We zijn trendsettend!'

Geven en nemen

Dankzij die synergie kan elk cultureel

centrum (of gemeenschapscentrum) zich beter profileren. 'Het is een kwestie van geven en nemen. Iedereen wil de topartiesten of succesvolle gezelschappen in huis halen. Maar als sommige zalen als gevolg van meervoudige programmering maar half vol lopen, zitten we fout. Het is veel zinvoller om over de gemeentelijke grenzen heen afspraken te maken zodat het aanbod

zo ruim mogelijk is en evenwichtig wordt verdeeld', aldus Chris Maere. Anderzijds dankt Vlabra'ccent zijn kracht aan de inzet en de autonomie van de culturele centra. 'De koepel mag nooit een op zichzelf draaiende satelliet worden, noch de leden een cultuurbeleid opdringen. Vlabra'ccent is een flexibel instrument dat de eigen identiteit van elk centrum respecteert en voor een meerwaarde zorgt. Uiteindelijk willen alle betrokkenen het publiek cultureel verwennen.'

Groeiende dynamiek

Om de aangesloten leden bij Vlabra'ccent van dienst te zijn, werden werkgroepen rond financiering en culturele participatie van jongeren opgericht. Studenten in communicatiebeheer brachten een discreet observatiebezoek aan de verschillende centra om de bereikbaarheid, het onthaal en de verstrekte informatie systematisch in kaart te brengen. Nog in de schoot van Vlabra'ccent werd eveneens de webstek www.applaus.be opgezet met een overzicht van het volledige programma-aanbod van de aangesloten leden. Volgens Chris Maere is het niet uitgesloten dat sommige functies in de toekomst door andere instellingen of verenigingen worden overgenomen. 'In amper vijf jaar hebben we veel gerealiseerd', zegt hij trots. 'Dankzij de collegiale sfeer wordt de dynamiek almaar groter.'

Ludo Dosogne

www.applaus.be

VAN 4/10 TOT 4/11

RANDUIT

A G E N D A

Liesbeth List blikt terug

Omdat ze 35 jaar op de planken staat, bundelt Liesbeth List haar bekendste luisterliedjes in een retrospectief theaterconcert, dat wordt aangevuld met historisch beeld-

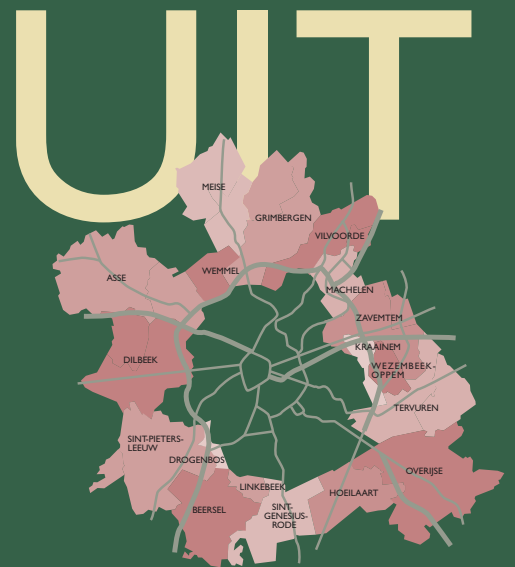
materiaal. Ze vertelt over haar kinderjaren in een Japans krijgsgevangenkamp en haar zangdebuut in de show van Rob de Nijs. Maar het was vooral dankzij haar optredens met Ramses Shaffy en hun

'Pastorale' duet dat ze doorbrak bij het

grote publiek. Ze haalt ook herinneringen op aan de Europabeker voor Zangvoordracht in Knokke, die ze met de Nederlandse ploeg in 1965 won. Vanzelfsprekend staat ook de aangrijpende 'Mauthausen-cyclus' op het programma. De cabarettournee met Henk Elsink is ze evenmin vergeten. Nadat ze enkele jaren geleden de titelrol vertolkte in de musical 'Piaf' brengt ze ook 'Les trois cloches' en 'Non, je ne regrette rien' van de Parijse straatmus opnieuw ten gehore. Een vierkoppig combo loodst de onvermoeibare diva door haar indrukwekkend repertoire.

'Van Shaffy tot Piaf' door Liesbeth List Wezembeek-Oppem, GC De Kam
Vrijdag 29 oktober om 20.00

📞 02-731 43 31, www.dekam.be

Charles Cornette, Juan Masondo, Hilde Uitterlinden en Dirk Van Esbroeck

Hommage aan Pablo Neruda

Honderd jaar geleden werd in Chili Pablo Neruda geboren. Niet onder zijn vermaarde dichtersnaam, maar als Neftali Reyes Basoalto. Het eeuwfeest wordt door Charles Cornette, Hilde Uitterlinden, Dirk Van Esbroeck en Juan Masondo gevierd met het poëzieconcert 'Ik beken, ik heb geleefd'. Neruda wordt getypeerd als een verfijnde estheet die niet alleen van zijn geboorteland hield maar ook alle vormen van onrecht bestreed. Zijn menslievend karakter komt vooral tot uiting in zijn talloze liefdesgedichten. Om zijn gedachtegoed voor iedereen toegankelijk te maken, keerde hij de avant-gardebeweging de rug toe teneinde zijn revolutionaire opvattingen in klare taal te kunnen verwoorden. Als diplomaat stond hij in contact met diverse culturen. Toen hij in Madrid consul werd, koos hij de zijde van de Republikeinen. Nadat hij enkele werken in epische stijl voltooide, schreef hij zijn vermaard politiek oratorium 'Canto General', dat door de Griekse componist Mikis Theodorakis op muziek werd gezet.

'Ik beken, ik heb geleefd' door Dirk Van Esbroeck, Juan Masondo e.a.
Sint-Genesius-Rode, GC De Boesdaalhoeve
Dinsdag 19 oktober om 20.00
📞 02-381 14 51, www.deboesdaalhoeve.be

Vlaamse wereldmuziek

Laïs is wereldmuziek uit Vlaanderen. Wie ooit zijn/haar oren heeft gelaafd aan de beverende stemmen van Jorunn Bauweraerts, Annelies Brosens en Nathalie Delcroix, weet dat dit geen holle slogan is. Laïs heeft in het voorbije decennium afdoende bewezen dat folk ook actueel en sexy kan zijn.

Het trio uit Kalmthout werpt zich op als een verrassende schakel tussen de middeleeuwen en de eenentwintigste eeuw. Met zijn gloedvolle, meerstemmige samenzang wist het de jongste jaren zelfs muzikale zwaargewichten als Emmylou Harris, Sting, Daniel Lanois en I Muvrini tot complimenten te verleiden. Met 'Douce Victime', de langverwachte nieuwe cd, heeft Laïs alweer een fikse stap voorwaarts gezet. De vocale harmonieën zijn rijker, de instrumentaties gedurfter dan ooit. Zijn teksten haalt Laïs nog steeds uit oude liedboeken. De keuze valt doorgaans op verhalen met een tragische afloop, maar omdat de gruwelijkheden vaak op een omfloerste manier worden geformuleerd, lijkt het leed enigszins te worden verzacht

of zit er zelfs een vleugje romantiek aan vast. Vandaar de titel 'Douce Victime'.

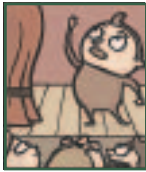
'Douce Victime' door Laïs Vilvoorde, CC Het Bolwerk
Zaterdag 23 oktober om 20.30
📞 02-255 46 90, www.applaus.be

FOTO: ALEX SALINAS

Laïs

Wemmel, GC De Zandloper
Zaterdag 30 oktober om 20.00
📞 02-460 73 24,
www.dezandloper.be
Beersel, CC de Meent
Vrijdag 5 november om 20.30
📞 02-380 23 85, www.applaus.be

PODIUM KUNSTEN

THEATER

7, 8 EN 9 OKT

TERVUREN

Zaal Papeblok 02-769 20 92
P.Vandersandestraat 15

Rond stoelen en tafels

door Toneelkring Willen Is Kunnen
● 20.30

ZATERDAG 9 OKT

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

De Leeuw van Vlaanderen

door Union Suspecte
● 20.00

DONDERDAG 14 OKT

MEISE

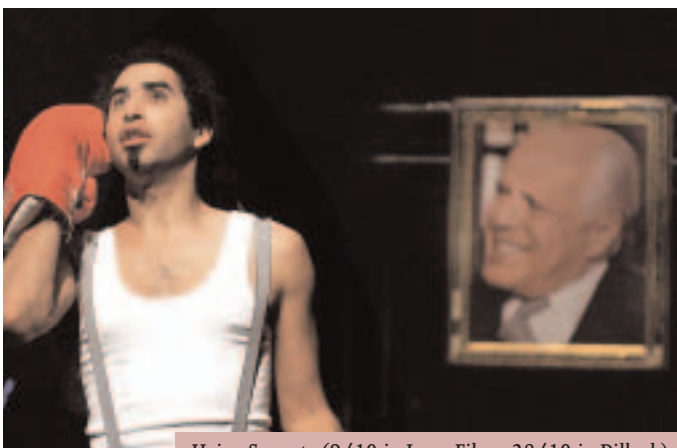
De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Wat van de nacht wordt verwacht

door An Nelissen en Herbert Flack
● 20.30

Drift (30/10 in Grimbergen)

Union Suspecte (9/10 in Jezus-Eik en 28/10 in Dilbeek)

ZATERDAG 16 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Koning Lear

door Tonic
● 20.15

DONDERDAG 21 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Het land

door 't Arsenaal
● 20.30

VRIJDAG 22 OKT

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

1400 Monstreux

door Vertongen, Jannes, De Blauwe
● 20.30

DONDERDAG 28 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

De leeuw van Vlaanderen

door Union Suspecte
● 20.30

VRIJDAG 29 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Holy Shit

door De Queeste
● 20.15

ZATERDAG 30 OKT

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Drift

door Muziektheater Transparant
● 20.15

DONDERDAG 4 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De miserie van de jonge

Werthers door De Koe
● 20.15

FAMILIEVOORSTELLING

ZATERDAG 9 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Hobbit

door Toneelschap B&D
● 20.00

ZONDAG 17 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Kiekieboem

door Cinema de liefde
vanaf 2 jaar
● 15.00

WOENSDAG 20 OKT

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Goochelaar Polini

● 14.00

ZONDAG 24 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

David Copperfield

door Kollektief D & A
vanaf 9 jaar
● 15.00

ZATERDAG 30 OKT

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

De winter onder tafel

door HETPALEIS - vanaf 8 jaar
● 20.00

WOENSDAG 3 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Toope en Toetonne

door Bronks - vanaf 5 jaar
● 15.00

WOENSDAG 3 NOV

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Met de kikker alles kits? of, Een kabouter op een klein rood brommerke

door Stabada
● 14.30

DONDERDAG 4 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Het schaampaar

door Luxemburg - vanaf 8 jaar
● 20.00

DONDERDAG 4 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Villa Fink

door Laika/De Blauwe Engel
vanaf 5 jaar
● 15.00

DONDERDAG 4 NOV

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17

Het ontstaan van wit

door Het Laagland - vanaf 4 jaar
● 15.00

HUMOR

DONDERDAG 14 OKT

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17

Moest ik van u zijn?

door Wouter Deprez
● 20.30

ZATERDAG 16 OKT

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Omloop der Lage Landen

door De Nieuwe Snaar
● 20.00

DONDERDAG 21 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

De penismonoloog

door Nigel Williams
● 20.00

VRIJDAG 29 OKT**DUISBURG**

Pachthof Stroykens 02-769 20 92
Merenstraat 19

Geert Hoste Patat (try-out)

● 20.30

ZATERDAG 30 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Le Dîner de Cons

door Brussels Volkstejoeter

● 20.30

DONDERDAG 4 NOV**LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

De penismonoloog door Nigel Williams

● 20.00

LITERAIR**DONDERDAG 7 OKT****MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

dOnderkurEn: Ultra_Poëzie

● 20.30

SENIOREN**6 EN 7 OKT****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Muzikantenstad

● 14.00

ZONDAG 31 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Dineire mē Peire (Le Dîner de Cons) door Brussels Volkstejoeter

● 14.00

MUZIEK**WOENSDAG 6 OKT****VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Bolwerkstraat 17

Photis Ionatos

● 20.30

ZATERDAG 9 OKT**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Schweinhund door Raymond van het Groenewoud & De Straffe Mannen

● 20.00

ZATERDAG 9 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Plan B door Gorki

● 20.30

ZATERDAG 9 OKT**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

Kleine blote liedjes

door Eva De Roovere & Gerry De Mol

● 20.00

ZATERDAG 9 OKT**SINT-PIETERS-LEEUV**

GCC Coloma 02-371 22 62

Pastorijstraat 21

Festival Tam Tam (Afrika)

● met van 15.00 tot 17.00 Afrikaanse dans- en djembestages;

van 17.00 tot 20.00 Kongolees

restaurant; 20.00 optreden

NKEMBO

VRIJDAG 15 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

TV-tunes K.N.T.

door Wim Opbrouck & Maandacht

● 20.30

VRIJDAG 15 OKT**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Pieter Embrechts en

De Cinematix

● 20.15

ZATERDAG 16 OKT**JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

Scala (try-out/concert voor een staand publiek)

● 20.00

Het ontstaan van wit (4/11 in Vilvoorde)

ZATERDAG 16 OKT**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

De planeet Sax door Les DésAXés

● 20.30

ZATERDAG 16 OKT**SINT-GENESIUS-RODE**

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51

Hoestraat 67

Enjoy a taste of gospel

door Barbara Dex & The Shadow Voices

● 20.00

DINSDAG 19 OKT**GRIMBERGEN**

Fenikshof 02-263 03 43

Abdijstraat 20

Bloot en meedogenloos:

Nikolas Van der Veken

(Janez Detd)

● 20.30

DONDERDAG 21 OKT**JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

Schweinhund door Raymond van

het Groenewoud & De Straffe Mannen

● 20.00

Wouter Deprez (14/10 in Vilvoorde)

VRIJDAG 22 OKT**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

'Ik ben het maar...' - Leven en

liedjes van Toon Hermans door Karel

Vingerhoets & Joke Schreurs Trio

● 20.30

VRIJDAG 22 OKT**VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Bolwerkstraat 17

Rick de Leeuw en

Jan Hautekiet

● 20.30

ZATERDAG 23 OKT**ASSE-ZELLIK**

CC Den Horinck 02-466 78 21

Noorderlaan 20

Levina door Troisoeur

● 20.30

ZATERDAG 23 OKT**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

Outcries from the boudoir

door Snowflower

● 20.00

WOENSDAG 27 OKT**VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Bolwerkstraat 17

Tan

● 20.30

DONDERDAG 28 OKT**MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 69

Amparo Cortés (Flamenco)

● 20.30

VRIJDAG 29 OKT
OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
TV-tunes K.N.T.
door Wim Opbrouck & Maandacht
● 20.30

DINSDAG 2 NOV
WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Licht door Stef Bos (try-out)
● 20.00

KLASSIEK

ZATERDAG 9 OKT
MOORSEL (TERVUREN)

Sint-Jozefskerk 02-767 59 30
Kerkconcert door de Koninklijke
Harmonie Sint-Jozef Moorsel m.m.v. het
koor Cantate uit Erps-Kwerps

VAN 17 TOT 24 OKT
BRUSSEL

25ste Internationale Orgelweek
02-219 26 61 (Orgelkring Brussel vzw)
en <http://home.tiscali.be/semorgelweek>

VRIJDAG 22 OKT
GRIMBERGEN

Abdijkerk
Bach-cantates door Helicon
Vocaal Ensemble - gratis lezing met
luistervoorbeelden op do 14/10 om
20.00 in CC Strombeek
● 20.15

ZATERDAG 23 OKT
TERVUREN

St.-Janskerk 02-769 20 81
Markt 7 (VVV-kantoor)
Kerkconcert
door koperensemble Bravoer
● 20.30

ZONDAG 24 OKT
MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
Sebastian Strings &
Peter Ickx (contratrenor)
o.l.v. Kati Sebestyén
● 11.00

MAANDAG 1 NOV
GRIMBERGEN

Baseliek 02-260 12 97
(Gemeentewinkel)
'Allerheiligen', recital door Rien Aarssen
● 15.00-16.00

JAZZ

ZATERDAG 9 OKT
GRIMBERGEN

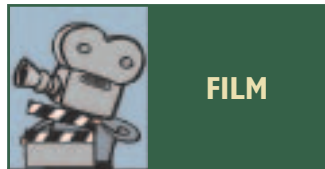
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Pascal Schumacher Quartet
● 20.15

DONDERDAG 21 OKT
BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34
Frank Vaganée Quartet
● 20.30

DONDERDAG 28 OKT
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Dhafer Youssef Trio
● 20.15

DINSDAG 5 OKT
DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Troy
● 20.30

DINSDAG 5 OKT
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Fahrenheit 9/11
● 20.30

WOENSDAG 6 OKT
OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
I, Robot
● 20.30

Scala (16/10 in Jezus-Eik)

ZONDAG 10 OKT
BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34
Tijl Uilenspiegel
animatiefilm
vanaf 6 jaar
● 15.00 en 17.00

ZONDAG 10 OKT
BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34
Lost in La Mancha
● 20.00

MAANDAG 11 OKT
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Depuis qu'otar est parti
● 15.00

DINSDAG 12 OKT
DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
La mala educacion
● 20.30

WOENSDAG 13 OKT
OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
King Arthur
● 20.30

DONDERDAG 14 OKT
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Troy
● 20.30

ZONDAG 17 OKT
BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34
Fahrenheit 9/11
● 20.00

DINSDAG 19 OKT
DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
King Arthur
● 20.30

DINSDAG 19 OKT
GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Confituur
● 20.30

WOENSDAG 20 OKT
OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
The Village
● 20.30

DONDERDAG 21 OKT
WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172
The Stepford Wives
● 20.00

ZONDAG 24 OKT
BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34
La mala educacion
● 20.00

MAANDAG 25 OKT**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Citizen Kane

● 20.30

DINSDAG 26 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

The Village

● 20.30

DINSDAG 26 OKT**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Life is a miracle

● 20.30

WOENSDAG 27 OKT**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

The Bourne Supremacy

● 20.30

VRIJDAG 29 OKT**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Fahrenheit 9/11

● 20.00

ZONDAG 31 OKT**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Shrek 2

● 20.00

ZONDAG 31 OKT**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

El cid

● 15.00

DINSDAG 2 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

5 x 2

● 20.30

WOENSDAG 3 NOV**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Suske en Wiske: De duistere diamant

● 15.00

WOENSDAG 3 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Tijl Uilenspiegel animatiefilm -

● 14.00

VAN 4 TOT 28 OKT**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Tentijlstelling - originele schetsen en tekeningen van de animatiefilm Tijl Uilenspiegel

● doorlopend

Turks festival in de hoofdstad

Van 6 oktober tot 16 januari wordt in Brussel een Turks festival met een keur aan concerten, films, theaterstukken en dansvoorstellingen georganiseerd. De centrale tentoonstelling in het Paleis voor Schone Kunsten belicht de positie van de vrouw tijdens de voorbije 9000 jaar. Het Topkapi-museum, het Louvre, het Kunsthistorisch museum van Wenen en nog tal van andere gespecialiseerde instellingen leenden 350 topstukken uit.

De beeldjes van moedergodinnen die archeologen op Turks grondgebied hebben opgegraven, dateren uit verschillende periodes. Niet alleen de Hettieten en de Frygiërs, maar ook de Grieken en de Romeinen vervaardigden en vereerden dergelijke sculpturen. De brede heupen en grote borsten symboliseren de levensschepende kracht. De vruchtbaarheidscultus was wijd verspreid. De grote tempel, die in de zesde eeuw voor Christus in Efese werd gebouwd, groeide uit tot de belangrijkste godsdienstige plaats. Volgens de legende hadden de Amazones de magische plek aangewezen. Deze krijgshaftige vrouwen hechtten veel waarde aan de maagdelijke staat. Als er toch sprake was van gemeenschap met mannen dan diende die alleen om hun eigen geslacht in stand te houden. Mannelijke baby's werden meteen gedood en bij de meisjes werd de rechterborst weggeschroeid zodat ze op latere leeftijd makkelijker pijl en boog konden hanteren. Vanaf 395 moesten Artemis en Isis in Efese plaats ruimen voor de christelijke Mariadevotie. Machtige vrouwen in de Byzantijnse tijd waren Helena, de moeder van Constantijn de Grote, en Theodora, de echtgenote van Justinianus I. Toen keizerin Zoë verliefd werd op een boerenzoon vermoordde ze haar man en bracht zo Michael IV op de troon.

De sultan en de slavin

Ook in de harems van de Ottomaanse vorsten gebruikten vrouwen allerlei listen om hun invloed te laten gelden. Daarbij dient wel te worden opgemerkt dat harems geen bandeloze lustoorden waren zoals Westerse fantasien die hebben afgeschilderd, maar heilige plaatsen, waar vrouwen werden gerespecteerd en hun artistieke of huishoudelijke talenten konden ontwikkelen. Op de expositie wordt onder meer de Oekraïense slavin Hürrem (de lachende) onder de aandacht gebracht. Zij kwam terecht in de harem van Sultan Suleyman de Prachtliovende. Die werd tot over zijn oren verliefd op het meisje en trouwde met haar. Opdat niet de zoon van de vorige vrouw van de sultan, maar haar

eigen kind zijn opvolger zou worden, schakelde Hürrem de oorspronkelijke troonpretendent uit door hem ten onrechte te beschuldigen van pogingen tot landverraad. Hürrem heeft ook haar sporen nagelaten in de Turkse architectuur. De moskee, de koranschool, het vrouwenhospitaal en de twee badhuizen die ze in Istanboel liet bouwen, ogen veel moderner dan de monumentale constructies die door mannen werden ontworpen.

Portret van Gülnus Sultan, anoniem - begin 19de eeuw
olieverf op doek, Topkapi Sarayi Museum

Ludo Dosogne

Expo 'Moeders, godinnen en sultanes. Turkse vrouwen van de prehistorie tot aan het einde van het Ottomaanse rijk'

Brussel, Paleis voor Schone Kunsten,

Van 6 oktober tot 16 januari 2005, van di tot zo van 10.00 tot 18.00, do tot 21.00

Deze maand start Bozar ook met een Turks muzikfestival. Popster Sezen Aksu opent de reeks op 14 oktober met melodieuze ballades. Daags nadien is er Byzantijnse liturgische koormuziek met moëddzins. Op 28 oktober is het de beurt aan Erkan Ogur, die geregeld met Philip Cathérine speelt. De Turkse 'broederschap' Kardes is op 30 oktober te gast. In de Botanique wordt op 15 en 16 oktober een tweedaags dansplatform voorzien.

● 070-34 45 77, www.bozar.be

FESTIVAL VAN VLAANDEREN IN DE RAND

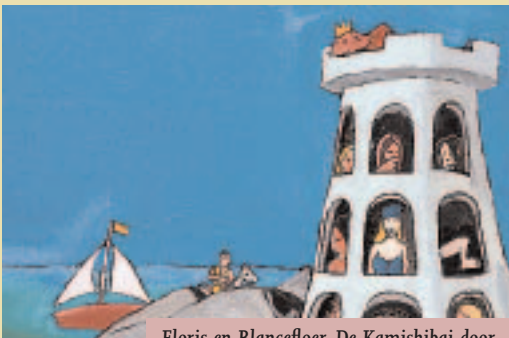
Klassieke, romantische en avant-gardistische oktoberconcerten

De Vlaams-Brabantse afdeling van het Festival van Vlaanderen organiseert het merendeel van haar concerten in oktober. Vooral de Vlaamse rand wordt ruim bediend. Een chronologisch overzicht:

Uit het Middelnederlandse liefdesverhaal over Floris en Blancefloer - hij is de zoon van een Arabische vorst en zij de dochter van een Spaanse slavin - hebben voordrachtskustenaar Sofie Sente, zangeres Silvie Moors en luitspeler Jan Van Oustry een muziektheaterstuk gedistilleerd, dat amper twintig minuten duurt. Regisseur Jo Roets inspireerde zich voor deze voorstelling op de Kamishibai, een eeuwenoude Japanse vertelvorm. Vanaf 5 jaar.

Op zaterdag 2 oktober wordt het stuk als matinee om 13.00, 13.45 en 15.30 in CC Strombeek (Gemeenteplein) in Grimbergen opgevoerd.

📞 02-263 03 43, www.ccstrombeek.be

Floris en Blancefloer, De Kamishibai door Laika & Art Basics for Children (ABC)

Prima La Musica brengt onder leiding van Dirk Vermeulen een kamerorkestversie van Schuberts 'Der Tod und das Mädchen', gevolgd door de symfonie nr. 3 en het rondo in la groot voor viool en strijkorkest van dezelfde componist met violist Hans Kerckhoven als solospeler.

CC De Zandloper (Kaasmarkt 75) in Wemmel verwacht de melomanen op donderdag 7 oktober om 20.30.

📞 02-460 73 24, www.dezandloper.be

Verre of onbereikbare geliefden spelen in talloze romantische composities een sleutelrol. Tenor Yves Saelens die met pianiste Inge Spinette een hecht duo vormt, vertolkt achtereenvolgens Beethovens 'An die ferne Geliebte', liederen van Hugo Wolf en de Liederkreis op. 39 van Robert Schumann.

Afspraak in het Koloniënpaleis (Paleizenstraat) van Tervuren op vrijdag 8 oktober om 20.00.

📞 02-769 20 92 (GC Tervuren), www.applaus.be

Hartstocht en passie staan ook centraal in het concert van het Spiegel Strijkkwartet. Na 'Cypressen',

zes pathetische stukken voor strijkkwartet die Dvorak opdroeg aan zijn grote jeugdliefde, de zangeres Josefina Cermak, wordt strijkkwartet op.41 nr. 1 van Robert Schumann gespeeld dat de componist schreef om uiting te geven aan zijn vreugde over de thuiskomst van zijn vrouw Clara na een maandenlange concertreis. Het concert wordt afgerond met de 'Intieme Brieven' van Leos Janacek, het muzikale dagboek van zijn late liefde voor de veel jongere Kamila Stöslova.

Het Spiegel Strijkkwartet treedt op in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Alsemberg op zaterdag 16 oktober om 20.30.

📞 02-359 16 00 (CC de Meent), www.applaus.be

Het 17de-eeuwse liefdesverhaal over de wondermooie Magelone, 'Liebesgeschichte der Schönen Magelone' dat door een zekere Tieck werd opgetekend, inspireerde Johannes Brahms tot een aangrijpende liedcyclus. Tussen de vijftien liederen die door Yves Saelens met pianobegeleiding van zijn partner Inge Spinette worden gezongen, leest Kurt Van Eeghem vertaalde fragmenten die de muziek verduidelijken.

Op zaterdag 23 oktober om 20.30 in CC Westrand (Kamerijcklaan) in Dilbeek.

📞 02-466 20 30, www.applaus.be

Pianovirtuoos Frank Braley, die dertien jaar geleden de eerste laureaat was van de Koningin Elisabethwedstrijd, vertolkt de klaviersonate op.101 van Beethoven en het Impromptu op.90 en de sonate D 959 van Franz Schubert.

Hij is op woensdag 27 oktober om 20.30 te gast in de Sint-Pieterskerk van Wezembeek-Oppem en op donderdag 28 oktober om 20.30 in GC De Moelie (Sint-Sebastiaanstraat 14) in Linkebeek.

📞 02-731 43 31 (GC De Kam), www.dekam.be en 02-380 77 51 (GC De Moelie) en www.demoelie.be

Nog even meegeven dat in het Leuvense STUK tijdens het weekend van 22 tot 24 oktober als hoogtepunt van het Festival van Vlaanderen in het kader van 'Transit' niet minder dan 11 composities van hedendaagse componisten in première gaan. Het Vlaams Radio Orkest speelt naast André Laportes 'Transit voor 48 strijkers' ook baanbrekende stukken van Pieter Schuermans en Petra Vermote. Slagwerkgroep Den Haag en Champ d'Action pakken uit met ander grensverleggend werk.

📞 016-32 03 20, www.stuk.be

Ludo Dosogno

Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant

📞 016-20 05 40, www.festival.be

8, 9 EN 10 OKT

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Groepstentoonstelling 'kunst... natuurlijk'

🕒 vernissage op vrij 8/10 van 20.00 tot 22.00, za 8/10 en zo 10/10 van 14.00 tot 18.00

VAN 8 TOT 31 OKT

TERVUREN

Art Gallery Charlotte Van Lorreinen

Nieuwstraat 16 02-306 35 73

Solange Abbiati

acrylverfschilderingen en pasteltekeningen

🕒 vernissage op zo 10/10 om 17.00, vrij, za en zo van 14.00 tot 19.00

TOT 10 OKTOBER

VILVOORDE

Hanssenspark, Heldenplein,

J.B. Nowelei - Leuvensestraat en

O.L.V. van Troost

0495-21 10 06 (Dienst Cultuur)

🕒 alle dagen van 10.00 tot 18.00

VAN 15 TOT 31 OKT

MEISE

't Moment van Meise 02-268 61 74

Brusselsesteenweg 40

Walter De Hollander

schilderijen

🕒 doorlopend

TOT 17 OKT

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck 02-377 57 22

Kuikenstraat 6

Marleen Van Moere

'Untitled', loungeproject

🕒 van di tot vrij van 13.00 tot 17.00, za en zo van 14.00 tot 17.00, geleide bezoeken na reservatie

17, 22, 23 EN 24 OKT

VLEZENBEEK

De Merselborre

Schaliestraat 2

Tentoonstelling

Kunstkring De Merselborre

🕒 zo 17/10 van 11.30 tot 18.00, vrij 22/10 nocturne van 21.00 tot 24.00 met om 21.30 poëzie en om 22.30 optreden JINX, za 23/10 van 10.00 tot 18.00, zo 24/10 van 14.00 tot 18.00

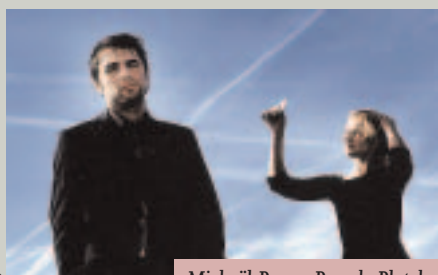
NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

FAMILIEVOORSTELLING

**Pascale Platel
in witte laarsjes**

Na een korte danscarrière waagde Pascale Platel zich op het schrijverspad. In de familievoorstelling 'Ola Pola Potloodgat' ontpotte ze zich als een excentrieke vertelster. Ze sleepte de 1000 Watt-prijs in de wacht en werd twee jaar geleden ook bekroond op het Vlaams-Nederlandse Theaterfestival.

Ditmaal vereenzelvt ze zich met Samantha, die dol is op origineel schoeisel. Als ze in een hippe winkel haar droomlaarzen ziet

Michaël Pas en Pascale Platel

staan, maar beseft dat ze geen cent op zak heeft, holt ze er zonder te betalen mee naar buiten en botst ze op Sebastiaan. De hakken van de laarzen vermorzelen de appels die hij in zijn handen heeft. Deze productie wordt gepatroneerd door de Antwerpse Monty en HETPALEIS. Michaël Pas is Platels tegenspeler.

**'Besmeurde witte laarsjes' door
HETPALEIS/Monty****Overijse, CC Den Blank****Vrijdag 15 oktober om 20.30**📞 **02-687 59 59, www.denblank.be****Vilvoorde, CC Het Bolwerk****Donderdag 21 oktober om 20.30**📞 **02-255 46 90, www.applaus.be**

TONEEL

**Vrouwen manipuleren
mannen met seks**

Zowat dertig jaar geleden joeg de Duits-Argentijnse schrijfster Esther Vilar de meeste feministen tegen zich in het harnas toen ze beweerde dat mannen zich in ruil voor een beetje seks door vrouwen laten manipuleren. Ook in haar theaterstuk 'Jaloezie' wordt niemand gespaard. Drie glazen tafeltjes en een camouflagenet domineren het toneelbeeld. De drie personages bekvechten per fax over hun lustobject. De lichtzinnige Yana deelt de oudere Helene onverbloemd mee dat zij haar echtgenoot Lazlo heeft ingepalmd. De kerel maakt trou-

wens op een weinig kiese manier een einde aan zijn tienjarig huwelijk. Maar dat betekent niet dat hij zijn minnares voor eeuwig trouw blijft. Integendeel. Zodra hij de gelegenheid krijgt om de jonge Iris te knuffelen, laat hij ook zijn tweede partner in de steek.

Volgens Vilar zijn mannen trouwens even jaloers als vrouwen. Bij buitenstaanders wekt die onderlinge rivaliteit alleen maar de lachlust op. Het symbolische decor van 'Jaloezie' is ontworpen door Hans Van Omme. Marilou Mermans, Lut Hannes en Ellen Bernaerts belichamen de grimmige vrouwen.

**'Jaloezie, faxdialoog voor 3 vrouwen'
door Vlaams Fruit****Linkebeek, GC De Moelie,****Sint-Sebastiaanstraat 41****Vrijdag 15 oktober om 20.30**📞 **02-380 77 51, www.demoelie.be**

LICHTE MUZIEK

**Marimbavirtuoos
begeleidt Dana Winner**

De engelenstem van Dana Winner klinkt nog ijler dan we van haar gewend zijn als ze wordt ondersteund door marimbamuziek. Ludwig Albert bespeelt dit instrument, dat in Amerika door de neger-slaven werd ingevoerd, als geen ander. Als hij met zijn acht stokjes op de houten plaatjes slaat, zinderen de kalebassen die eronder hangen nog lang na. Hoewel deze marimba-virtuoos uit Europa afkomstig is, kan hij moeiteloos concurreren met zijn Latijns-Amerikaanse collega's, die hem tijdens dansfiesta's in Mexico en Brazilië steeds met open armen ontvangen. In gespecialiseerde muziekmagazines wordt Ludwig Albert stevast opgemeld omdat hij vele stijlen onder de knie heeft.

Dat hij het podium deelt met Dana Winner is opmerkelijk. De Vlaamse diva zingt doorgaans rustige, sentimentele ballades. De marimbabegeleiding verandert alleszins de sfeer.

**'Marimba Highlights' door Dana Winner
en Ludwig Albert****Asse, CC Den Horinck, Noorderlaan 20****Donderdag 14 oktober om 20.30**📞 **02-466 78 21, www.applaus.be**

TONEEL

**Ziekenhuisdirecteur in de
clinch met de gemeente**

De Oostenrijkse schrijver Arthur Schnitzler (1862-1931) analyseert in 'Professor Bern-

hardi' het onredelijk gedrag van zijn Weense stadsgenoten. Het titelpersonage is directeur van een ziekenhuis dat hij met enkele collega's oprichtte. Als hij een priester verbiedt om een patiënte, die nog niet weet dat haar dagen geteld zijn, het heilig olielesel toe te dienen, krijgt hij ondanks zijn goede bedoelingen veel tegenwind. Hij wordt uiteindelijk afgezet, veroordeeld en vernederd. Zelfs op de ministeriële kabinetten en in het parlement wordt over zijn 'affaire' uitgebreid gediscussieerd. Uit het script blijkt hoe Schnitzler zich al in het begin van de 20ste eeuw zorgen maakte over het groeiend antisemitisme, maar hij heeft de holocaust niet meer meegemaakt. De Roovers hebben hun acteursbestand voor het nieuwe theaterseizoen vernieuwd. Elke speler neemt in 'Professor Bernhardi' verschillende rollen voor zijn rekening.

**'Professor Bernhardi' door De Roovers
Grimbergen, CC Strombeek,
Demeenteplein****Vrijdag 8 oktober om 20.15**📞 **02-263 03 43, www.strombeek.be**

DANSTHEATER

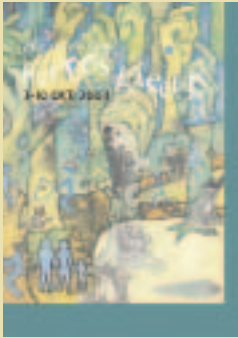
Hippe Shakespeare

Danstheater als breekijzer voor Shakespeare! Regisseur Quine Rioz en Mister Free van No Comment nemen 'Macbeth' stevig onder handen. Lenige breakdancers, ijverige DJ's en praatvaardige Masters of Ceremony bevolken het bloederig koningsdrama van de Elizabethaanse meester. Zijn 17de-eeuwse volzinnen worden vervangen door rauwe hedendaagse turbotaal. Toch wordt ook deze 'MCBTH' door zijn kwaadaardige vrouw gemanipuleerd, zoals in de klassieke versie. Camp en hedendaagse popcultuur worden in dit 'Urban Theatre' dansproject van GC De Pianofabriek op een vindingrijke manier met elkaar verweven. De dramatische tafereelen volgen het ijzige ritme van een 'beatcreator'. De snelle bewegingen en de ophitsende teksten steken niet de draak met Shakespeare, maar werken drempelverlagend voor het jongerenpubliek, dat klassieke auteurs wegens gebrek aan voorkennis vaak ten onrechte afwijst.

**'MCBTH' door Danstheater
Urban Theater Project****Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan****Woensdag 20 oktober om 20.30**📞 **02-466 20 30, www.applaus.be****Ludo Dosogne**

26STE WEEK VAN HET BOS

Het bos beleef je!

Van 3 tot 10 oktober organiseert de afdeling Bos & Groen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, samen met de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV), de 26ste editie van de Week van het Bos. Dit jaar staat de recreatiefunctie van het bos centraal. Er is immers een groeiende vraag naar meer en anders recreëren in bosgebieden. Tegelijk blijken de behoeften en verlangens van de recreanten zeer verschillend te zijn. Tijdens deze Week van het Bos wil de afdeling Bos & Groen de verscheidene recreatievormen in kaart brengen. Wat zijn de ideeën en verwachtingen van wandelaars en fietsers, exploitanten,

natuur- en jeugdverenigingen, bouseigenaars en -beheerders? In het Zoniënwoud en in tal van andere bossen worden tijdens de Week van Bos wandelingen, fietstochten, tentoonstellingen, animaties,... georganiseerd. Een greep uit het aanbod:

Groenendaal

• vrijdag 1 oktober om 20.00

Opening van de thematentoonstelling rond recreatie en vrije tijd in het Bosmuseum Jan van Ruusbroeck, Duboislaan 6 in Hoeilaart. 📍 bij Veronique De Smedt (Bosmuseum): 02-657 93 64, www.bosmuseum.be

• zaterdag 9 oktober vanaf 10.00

Grootouder-Kleinkind dag in het Bosmuseum Jan van Ruusbroeck en het Arboretum van Groenendaal. Inschrijven is verplicht bij maurine.callens@skynet.be, 📍 www.ngz.be

• donderdag 14 oktober om 13.30

Welriekende-wandeling onder begeleiding van een gids van Natuurgroepering Zoniënwoud vzw. 📍 www.ngz.be. Vertrek aan het Bosmuseum Jan van Ruusbroeck.

• zondag 17 oktober van 14.00 tot 17.00

Bos-vriend-e-lijk spel: een fantastische namiddag bosplezier waarbij je leert wat er niet mag en wat wel. Voor de 15- tot 18-jarigen is er een touwenparcours. Afspraak aan het station van Groenendaal, 📍 bij Mone Bennekens (Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal): 02-657 93 64, www.bosspel.be

• donderdag 21 oktober om 13.30

Koude Delle wandeling onder begeleiding van een gids van Natuurgroepering Zoniënwoud v.z.w. 📍 www.ngz.be. Vertrek aan het Bosmuseum Jan van Ruusbroeck.

Hoeilaart

• zondag 10 oktober om 9.30

Het gloednieuwe Zoniënmountainbike parcours wordt ingefietst. Vertrek aan het gemeentehuis.

Jezus-Eik

• zondag 3 oktober

Officiële opening van de tentoonstelling 'Recreatie in het Bos' in GC De Bosuil, Witherendreef 1 in Jezus-Eik om 11.00. Een Open Wandeling met een gids van Natuurvereniging Zoniënwoud start om 14.00 aan GC De Bosuil. De tentoonstelling loopt tot en met 24 oktober.

• zondag 10 oktober van 14.00 tot 17.00

Bos-vriend-e-lijk spel: een fantastische namiddag bosplezier waarbij je leert wat er niet mag en wat wel. Afspraak aan GC De Bosuil, Witherendreef 1. 📍 bij Mone Bennekens (Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal): 02-657 93 64, www.bosspel.be

Sint-Genesius-Rode

• zondag 10 en 17 oktober om 14.00

Een wandelexcursie voor hondenliefhebbers i.s.m. Veeweyde vzw en onder begeleiding van een natuurgids van Natuurgroepering Zoniënwoud vzw. Baasjes en hun viervoeters - uiteraard aan de leiband - verzamelen aan de parking van de Middenhut (tegenover de Zoniënwoudlaan).

• zondag 10 oktober om 10.00

Aan de manège Merry Horse vertrekt een begeleide ruitertocht. Inschrijven is verplicht bij raes.dirk@pi.be of 02-358 32 93.

Het volledige programma van de Week van het Bos is te vinden op www.vbv.be/weekvanhetbos. De programmamkrant kunt u gratis aanvragen via de Vlaamse Infolijn: 0800-30 20 1

TOT 24 OKT

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79

Witherendreef 1

Recreatie in het bos

📍 doorlopend

TOT 31 OKT

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck 02-377 57 22

Kuikenstraat 6

Vierkant, driehoek en

cirkel, expositie in de Beeldentuin met werk van 7 kunstenaars

📍 van di tot vrij van 13.00 tot

17.00, za en zo van 14.00 tot

17.00, geleide bezoeken na

reservatie

TOT 2 NOV

MEISE

Nationale Plantentuin van België

Domein van Bouchout

02-260 09 70 of

www.plantentuinmeise.be

Vergeten groenten

📍 alle dagen vanaf 9.30

TOT 8 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

'Opbouwend' met Etienne Van

Doorslaer, Willy De Sauter, Paul Gees,

Freddy Van Parijs, Freek Wambacq en Kris

Vleeschouwer

📍 doorlopend

TOT 28 NOV

GROENENDAAL/HOEILAART

Bosmuseum Jan Van Ruusbroeck

Duboislaan 6 02-358 32 93

Recreatie in het bos

📍 doorlopend

VAN 10 OKT TOT 19 DEC

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck 02-377 57 22

Kuikenstraat 6

Thomas Defays 'Water

Forms', wisseltentoonstelling in de reeks 'Ontmoetingen met Felix'

📍 van di tot vrij van 13.00 tot

17.00, za en zo van 14.00 tot

17.00, geleide bezoeken na

reservatie

WOENSDAG 6 OKT

DILBEEK

CC Westrand

02-466 20 30

Kamerijklaan

'Griekenland - Antiek, Byzantijns en Modern'

door Jan en Rita Thienpont

📍 20.00

VRIJDAG 8 OKT

HOEILAART

Felix Sohiecentrum

02-657 23 09

Gemeenteplein 1 (Paul Vanloo)

Diareportage 'Elzas in close-up'

door Hugo en Frieda Van Ginneken

• organisatie: VTB-VAB Hoeilaart

📍 20.00

DINSDAG 12 OKT

DILBEEK

CC Westrand

02-466 20 30

Kamerijklaan

'Het postmodernisme en de crisis in de ethiek'

door Dirk De Schutter, dr. in de wijsbegeerte,

hoogleraar EHSAL

📍 14.00

DONDERDAG 14 OKT

WEMMEL

GC De Zandloper

052-30 28 36

Kaasmarkt 75

(Gezinsbond)

Vormingsavond 'Is er na ontrouw nog liefde over?'

• organisatie: Gezinsbond

📍 20.00

Marleen Van Moere 'Untitled 1' (tot 17/10 in Felix De Boeckmuseum Drogenbos)

VRIJDAG 15 OKT**VILVOORDE**

Zaal Star 02-555 08 32
(KBG-Verbond Brussel)

N. De Brauwerestraat 21

'Waarom ik (nog) geloof'

door Peter Schmidt

• organisatie: Seniorenacademie

KBG-verbond Brussel

● **14.00** op do 7/10 eveneens

in Halle en op di 12/10 in Sint-Katharina-Lombeek

WOENSDAG 20 OKT**DUISBURG**

Feestzaal 'Oude Gemeenteschool'
Rootstraat 9 02-767 84 88

Informatieavond 'Zorg voor een menswaardig levenseinde'

met Wim Distelmans, Manu Keirse, Staf Nimmegheers en Dimitri Demeester

• organisatie: Seniorencentrum Zoniën

● **19.45**

ZATERDAG 23 OKT**HOEILAART**

Felix Sohiecentrum 02-657 51 50
Gemeenteplein 1 (De Notenboom)

'Wat is vriendschap?'

• organisatie: De Notenboom

● **15.00-17.00**

DINSDAG 26 OKT**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

'De mens op maat'**Realiteit en fictie van de menselijke genetica'**

door Jan Dumon, prof. dr. neuropsychiatrie en genetica

● **14.00**

WOENSDAG 3 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

'De Maya's - Mexico, Guatemala, Honduras'

● **20.00**

CURSUSSEN**DONDERDAG 7 OKT****SINT-PIETERS-LEEUV**

GCC Coloma 02-371 22 62
J. Depauwstraat 15

Start kalligrafie cursus

● **19.30-22.00**

ZATERDAG 9 OKT**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Workshop 'Maak zelf een animatiefilm' - van 10 tot 14 jaar

● **10.00-17.00**

DONDERDAG 14 OKT**GRIMBERGEN**

Volkssterrenwacht MIRA
Abdijsstraat 22 02-269 12 80

Start korte introductie-cursus sterrenkunde

● **19.00**

15 EN 19 OKT**GRIMBERGEN**

Athena Brabant - Centrum voor Creatieve Kunstambachten
02-460 44 92

Humbeeksesteenweg 184

Workshops 'Bloemen als accessoires' (15/10), 'Zijde ontleuringstechnieken' (15/10), 'Fantasiejuwelen' (19/10)

● **10.00**

VRIJDAG 22 OKT**MACHELEN-DIEGEM**

Lokalen Rode Kruis 0476 28 53 91
Lostraat 2 (Jill Van Eecke)

Start gratis eerstehulp cursus Helper

• organisatie: Rode Kruis-afdeling

Machelen-Diegem

● **20.00**

ZATERDAG 31 OKT**GRIMBERGEN**

Charleroihoeve 02-270 46 70
Lierbaan (Nadine Grymonprez)

Kinderatelier: t-shirt en rugzak verven en beschilderen, van 7 tot 14 jaar

• organisatie: abc patchwork club

● **14.00-17.00**

WOENSDAG 3 NOV**LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Creative workshops

voor 8- tot 12-jarigen

• organisatie: Gezinsbond i.s.m.

GC De Moelie

● **10.00-12.00** Tattoo shop

● **14.00-16.00** Circustechnieken

DINSDAG 16 NOV**HOEILAART**

Felix Sohiecentrum 02-657 35 77
Gemeenteplein 1 (Christiane Guns)

Start cursus 'Van stoommachine tot computer - De Industriële Revolutie veranderde onze samenleving' door prof.

Roland Baetens

• organisatie: Universiteit Vrije Tijd

● **14.00 - 16.00**

WANDELINGEN**DONDERDAG 14 OKT****JEZUS-EIK**

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

Welriekendedreef wandeling

• organisatie: Natuurgroepering

Zoniënwoud v.z.w. (NGZ v.z.w.)

● vertrek om **13.40** aan de

parking van Restaurant Barbizon

ZONDAG 17 OKT**DILBEEK**

02-569 76 34
'Dilbeek op wandel':

Pedemolenwandeling

• organisatie: Wandelcomité Dilbeek

i.s.m. de sportdienst en sportraad

● vertrek vanaf **11.00** aan sport-

hal Caerenbergveld, Kerkhofstraat

in Schepdaal (5, 9, 16 of 22 km)

ZATERDAG 23 OKT**TERVUREN**

02-769 20 81 (VVV Tervuren)

Halloweenwandeling voor de

hele familie (afstand: 3 km) - vooraf inschrijven en betalen is vereist (4 euro)

● vertrek vanaf **18.30** op de

Markt

DONDERDAG 28 OKT**TOMBEEK-OVERIJSE**

02-251 53 75 (Fernand Humbeek)

Tombeek-heidewandeling

• organisatie: NGZ v.z.w.

● vertrek om **13.45** aan de

Sint-Bernarduskerk, Lanestraat 57

VARIA**VRIJDAG 15 OKT****BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

De 7de Meentquiz

● **20.00**

ZATERDAG 16 OKT**LINKEBEEK**

Café GC De Moelie 02-380 39 89
Sint-Sebastiaanstraat 14

Kickertornooi JeuLink

● **19.00**

ZATERDAG 16 OKT**WEZEMBEEK-OPPEM**

Duitse School 02-731 04 56
Lange Eikstraat 71 (Ina Koehler)

Tweedehandsbeurs voor baby-, kinder- en tienerkleding, babyuitleg, speelgoed en fietsen

● **9.30-13.00**

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 november tot 4 december 2004 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 7 oktober a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Floris De Smedt.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Een verjongingskuur voor het Zoniënwoud

Het Zoniënwoud is een voor Europa uniek beukenbos. Nergens anders vind je een beukenkathedraal van die omvang met zulke oude bomen. Maar die beukenkathedraal is bedreigd, omdat veel bomen oud zijn en er geen spontane verjonging optreedt. Er is echter hoop op beterschap.

In 1830 meer dan 12.000 hectare groot heeft het Zoniënwoud vandaag nog een oppervlakte van 4383 hectare. Sinds de federalisering van de Belgische staat in 1983 is het bos verdeeld tussen de drie gewesten: 56% in het Vlaams Gewest, 38% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 6% in het Waals Gewest.

Momenteel is meer dan 60% van het Zoniënwoud homogeen beuk, nog eens 15% bestaat uit beuk met andere loofbomen zoals winter- en zomereik, gewone esdoorn, ruwe berk, zoete kers, zwarte els, haagbeuk, es, tamme kastanje en populier. Naaldbomen zoals grove spar, Corsicaanse den en in mindere mate gewone spar en lork, komen vooral voor op de armere en drogere zandbodems.

Het Zoniënwoud zoals we dat van-

daag kennen, is ontstaan in de 18de eeuw toen de Oostenrijkers - eigenlijk de Brabanders die het land bestuurden in opdracht van de Oostenrijkse keizers - besloten tot een grootschalige herbosning van het gebied ten zuiden van Brussel. Dat plan was ingegeven door puur economische motieven. Het bos moest opbrengen. Joachim Zinner, een Oostenrijks landschapsarchitect en directeur van de herbebossingswerken, werkte een gedetailleerd plan uit om de uitgestrekte kaalvlakten met jonge beuken te beplanten. De beuk groeit uitstekend op de rijke Brabantse leemgronden. Reden waarom ook de latere bosbouwers hoofdzakelijk beuken hebben aangeplant voor herbebossing.

Vernieuwd bosbeheer

Hoewel de economische pijler bij het beheer van het bos nog steeds meetelt, is dat vandaag niet meer prioritair. De laatste tientallen jaren legt het bosbeheer meer en meer de nadruk op het behoud van de natuurlijke rijkdom en staat het ook meer open voor de wensen van het publiek. Ook het Zoniënwoud volgt die tendens. Bewijs hiervan is het feit dat het Zoniënwoud deel uitmaakt van het netwerk Natura 2000. Dit Europese netwerk wil plaatsen met een hoge ecologische waarde en met zeldzame soorten uit de planten- en dierenwereld bewaren. De drie gewesten die instaan voor het beheer van het Zoniënwoud, hebben zo hun deel van het woud voorgesteld als 'Speciale Beschermingszone', wat inhoudt dat regels worden aangenomen voor de bescherming en het beheer.

Het Vlaams Gewest heeft in 1983 geopteerd voor een multifunctioneel bosbeheer, met de nadruk op ecologische doelstellingen. En dus hebben de Vlaamse beheerders gekozen voor een bos met een meer gemengde structuur, ten nadele van de homogene beukenbestanden, en voor het behoud van de natuurwaarden. In een klein stuk van het Zoniënwoud werd elke vorm van bosbeheer gestaakt. Bedoeling was de

natuurlijke ontwikkeling te bevorderen en de biologische diversiteit te verhogen. Op dit ogenblik zijn er in het Vlaamse deel van het Zoniënwoud twee dergelijke reservaatgebieden met een totale oppervlakte van ruim 125 hectare. Er groeien vooral beuken en eiken.

Het beheer van het Waalse gedeelte van het Zoniënwoud is geënt op het traditionele bosbeheer dat sterk be- gaan is met het behoud van de economische activiteit, zij het met inachtneming van de ecologische en sociale functies van het bos. De grote lijnen

De laatste vijftig jaar hebben de beuken in het Zoniënwoud zich nauwelijks uitgezaaid

van het beheersplan zijn een versnelde bosverjonging in de als overjaars beschouwde beukenbestanden, en een diversifiëring van het bomenbestand. In het beheersplan van het Brussels Gewest werd een aanzienlijke oppervlakte voorbehouden voor een integraal reservaat en worden de bestaande natuurreservaten verder uitgebreid. Het plan bevat verder een heleboel maatregelen die tegemoetkomen aan ecologische, sociale, landschappelijke en (in mindere mate) economische verzuchtingen. Het uiteindelijke streefdoel is een *sociaal bos* dat door een geïntegreerd en duurzaam beheer tegemoet komt aan de verschillende functies die vandaag aan het gebied worden toebedeeld.

Oude beuken

Oorspronkelijk aangeplant om economische redenen wordt de 'beukenkathedraal' met zijn indrukwekkende bestanden van hoge, kaarsrechte beuken vandaag veeleer beschouwd als een geschiedkundig en landschappelijk monument. Een levend, maar bedreigd monument, want de pijlers van de

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

massale verjonging van het beukenbestand onvermijdelijk geworden. Anders bestaat het risico dat in de nabije toekomst grote oppervlakten van het bos om veiligheidsredenen of omdat de bomen bij storm omvallen, tegelijk moeten worden vervangen. Omdat het vandaag ondenkbaar is alle bomen over enkele tientallen hectaren te rooien, zoals in de tijd van de Oostenrijkers, wordt tegenwoordig geopteerd voor een systeem waarbij elk jaar kleine percelen van 1 of 2 hectaren worden gekapt of waarbij de oude bomen geleidelijk aan worden vervangen door jonge boompjes. Op die manier kan men het bomenbestand over een periode van 20 tot 30 jaar vernieuwen zonder dat het landschappelijk uitzicht van de 'beukenkathedraal' verloren gaat.

Natuurlijke verjonging

Bij de verjonging van de beuken wordt uitsluitend gebruik gemaakt van boompjes afkomstig van zaad dat in het Zoniënwoud is geoogst. Het Zoniënwoud staat immers internationaal bekend voor de fenotypische kwaliteit van zijn beuken. Het gevaar dat deze elitebestanden bedreigt, is een vervuiling door genetisch materiaal van lage kwaliteit.

Vijf jaar geleden werd met de steun van het Fonds voor het Zoniënwoud van de Generale Maatschappij ook gestart met een project om de natuurlijke verjonging van het beukenbestand te stimuleren. Het gaat om een gezamenlijk project van de drie gewesten, met name de afdeling Bos en Groen van de Vlaamse Gemeenschap, het Brussels Instituut voor Milieubeheer en de Division Nature et Forêt van het Ministerie van het Waals Gewest. Onderzoek door het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer en de Afdeling Génie Rural van Gembloux (CRAGx) heeft intussen aangetoond dat de zaadproductie op zich geen probleem is, ondanks de hoge leeftijd van de moederbomen. De bloei van de beuken in

kathedraal zijn oud en staan op instorten. Een groot deel van de beuken is namelijk meer dan 180 jaar oud, terwijl er nauwelijks bomen van jonger dan 40 jaar voorkomen.

Dat heeft enerzijds te maken met de gewijzigde functie van het bos in de loop van de 20ste eeuw. Naarmate het bosbouwaspect minder belang kreeg en het recreatieve en landschappelijke aspect aan belang won, werden minder en minder bomen gekapt.

Waar de bomen oorspronkelijk na 100 jaar allemaal tegelijk werden gerooid, evolueerde men naar een minder brutaal systeem van selectieve kap en werd de bedrijfstijd van de bomen geleidelijk verlengd naar 120 en later naar 180 jaar. Door het uitstellen van de eindkap kregen de bomen de kans om oud te worden, maar dat ging ten koste van het aanplanten van jonge bomen. Anderzijds stelt zich een probleem van natuurlijke verjonging. De laatste vijftig jaar hebben de beuken in het Zoniënwoud zich nauwelijks uitgezaaid.

Hierdoor is er een onevenwicht in leeftijdsclassen ontstaan en is een

het Zoniënwoud begint half april en is rond 30 april op zijn hoogtepunt. De zaden beginnen te vallen in september, maar de goede zaden vallen vooral in de eerste twee weken van oktober. Gemiddeld werden 857 zaden per vierkante meter geteld, meer dan voldoende opdat het bos zich op natuurlijke wijze zou kunnen vernieuwen. Die zaden waren ook kiemkrachtig genoeg. Aan de bomen ligt het dus niet. Wat is dan wel het probleem?

Eén van de problemen is dat de zaden niet de kans krijgen om te kiemen omdat ze worden opgegeten door duiven en kleine zoogdieren. 41% van de zaden wordt op de boom weggevreten. Tijdens de winterperiode verdwijnt nog eens 75% van de gevallen zaden. Het is dan ook niet te verwonderen dat bij het begin van het eerste groeiseizoen slechts 1 tot 5% van de potentieel aanwezige zaden kiemt. De afvallingskoers vervolgt bij de zaailingen waardoor aan het einde van het eerste groeiseizoen slechts 30% van het oorspronkelijke zaailingenaantal overblijft. Een tweede probleem heeft te maken met de dichtheid van de bodem waardoor de zaden die toch op de grond vallen en niet worden opgegeten, niet kunnen kiemen. Het volstond om rond de bomen met freemachines greppels te trekken en de grond los te woelen om de zaden te laten kiemen en groeien. De oplossing is dus eenvoudig: 'We moeten optreden als everzwijn', zo zegt ingenieur De Vos van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer. Toen die nog in het Zoniënwoud rondliepen, woelden ze de grond onder de bomen los op zoek naar eten en zorgden er zo voor dat de zaden konden kiemen.

De onderzoekers hopen dat hun methode ingang vindt in de bosbeheerplannen van de drie gewesten. 'Het is zeker niet de bedoeling dat de freemachines in het wilde weg gaan rondrijden in het Zoniënwoud, maar de beheerders zouden op zijn minst onze technieken kunnen gebruiken. In elk geval is onze methode goedkoper dan de aanplanting van jonge bomen', zegt De Vos. 'Aanplanting kost tussen de 8000 en 11300 euro per hectare, terwijl het met onze methode vanaf 4000 euro kan.'

Paul Geerts

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Toen Genval in de lente een 'programme des festivités des 100 ans du Lac de Genval' aankondigde, viel het me op dat daarbij geen sprake was van Overijse, laat staan van samenwerking ermee. Terwijl het meer net zo goed van Overijse is als van Genval, omdat de grens tussen beide gemeenten dwars door het meer loopt en dus tegelijk een stuk taalgrens is.

Toen Overijse dan in de zomer de druivenfeesten aankondigde - met als thema nota bene 'water' - viel het me op dat plots overall 'het meer van Overijse-Genval' ter sprake kwam. 'Dat mogen we wel zeggen van een meer dat voor 2/3de op Overijses grondgebied ligt', preciseerde de burgemeester van Overijse in een gelegenheidswoord. Voor De Gordel op 5 september werd een fietstocht langs de plaatselijke meren als volgt voorgesteld: 'Al fietsend via het 'paardenwater' naar de vijvers van Ruusbroeck in Hoeilaart als voorsmaakje voor een bezoek aan het grote Meer van Overijse (Maleizen) dat dit jaar 100 jaar bestaat.' Had er onder de bijgaande foto niet toegeeflijk 'het meer van Overijse-Genval' gestaan, dan zou ik gedacht hebben dat Overijse een oorlogsvloot aan het klaarstomen was aan zijn kant van het fameuze water. 'Het meer van Overijse (Maleizen)' is immers een vijandig verzinsel, en 'het meer van Overijse-Genval' mag dan al de politiek correcte benaming zijn, 'het meer van Genval' is nu eenmaal de gebruikelijke benaming. Die proberen te veranderen is even flauw en onzinnig als van de Belgische kust een 'Vlaamse kust' te willen maken.

Ik heb geen zin om uit te zoeken waarom de beide gemeenten geen gezamenlijk feest planden rondom de honderdjarige die hen bindt, omdat ik nooit benieuwd ben naar dorpspolitiek.

Buren

Honderd jaar is een mooie en te vieren leeftijd. Vandaar dat de Waals-Brabantse taalgrensgemeente Genval al het hele jaar door feest op en rond het honderdjarige meer dat synoniem is met haar naam. 'Le lac de Genval' pour les francophones, 'het meer van Genval' voor de Nederlandstaligen. Maar dat nemen de Overijse-naars niet langer en daarom corrigeerde hun burgemeester bij de start van de druivenfeesten de naam resoluut in 'het meer van Overijse-Genval' - de puntjes op de i.

Bovendien kan ik wel raden wat er is gebeurd: Overijse is onterecht gepasseerd en heeft terecht pissig gereageerd. Voor wie het onbegrijpelijk is dat Overijse kón gepasseerd worden, voeg ik eraan toe dat het meer privé-bezit is en bij de voormalige Schwepes-fabriek hoort, nu het hotel-restaurant Château du Lac, dat, jawel hoor, aan de kant Genval van het meer ligt. (En voor wie het onbegrijpelijk is dat een meer in een welbepaald jaar, in dit geval 1904, ontstaat, voeg ik eraan toe dat in dat jaar de toenmalige grootgrondbezitter daar een beek, vijvertjes en bronnen samenvoegde tot het meer van 18 ha.)

Grensnijd, taalstrijd, het is het meer niet aan te zien. De plek is een oase en van groot nut in een streek die doordeweeks vibreert van de stress van de moderne mens.

Op de Vlaamse oever van het meer zijn

de borden voor de wandelaars in het Nederlands opgesteld enzovoort, is kortom alles zoals het officieel hoort, en om van de Vlaamse naar de Waalse oever te wandelen hoeft er geen enkele barricade te worden genomen. Op het meer dobberen geen grensvlaggetjes en wordt zorgeloos grensoverschrijdend aan waterrecreatie gedaan. De paar winters in hun jeugd waarin mijn kinderen op het volledig toegevroren meer van Vlaanderen naar Wallonië schaatsten, zullen wel voor altijd in hun geheugen staan gekrast als goede oude tijd.

Maar iedere keer als ik aan het meer van Genval ben, valt me op dat er onder de recreanten en op de terrassen weinig Nederlands wordt gesproken. Misschien vergeten de autochtone Overijse-naars en andere Vlamingen-randbewoners dat het meer er ook voor hen is. Alles mag er dan zijn zoals het officieel hoort,

in de cafés en restaurants kiezen de uitbaters voor wat commercieel loont. Als Vlamingen er zich niet welkom voelen of in de hoek gezet, hebben ze dat misschien aan hun gebruikelijke afwezigheid te danken, of beter gezegd aan hun ongebruikelijke aanwezigheid. Als Vlamingen er al honderd jaar even trouwe klanten en recreanten zouden zijn als de Franstaligen, zouden ze misschien niet gepasseerd zijn bij het eeuwfeest.

Het zou overigens mooi permanent verbroederen en verzusteren kunnen zijn in de rand aan de druivenstreekkant. Rond het meer van Overijse-Genval, pal op de taalgrens, in Jezus-Eik, helemaal in Vlaanderen, aan het Château de La Hulpe, helemaal in Wallonië. Want eigenlijk ben ik van mening dat Vlamingen niet pissig maar assertief moeten zijn.

Brigitte Raskin

van huizen en tuinen

FOTO: S. PAUL GEERTS

Het mooiste kasteel van Ruisbroek

Het kasteel dat nog steeds privé-eigendom is, wordt vandaag gebruikt voor semi-publieke doeleinden zoals feesten, seminaries en tentoonstellingen. In de voormalige conciërgerie zijn kantoren ondergebracht. Merkwaardig aan die conciërgerie is de grotendeels ingebouwde en gedeeltelijk gecementeerde vierkante toren met een leien tentdak op houten modillons met langs de vier zijden een kleine dakkapel. Vermoedelijk gaat het om een oude duiventoren die net als het kasteel dateert uit het begin van de 18de eeuw. Eens een machtsymbool uit het Ancien Régime is het nu een beeldbepalend element in de dorpskern.

Formele aanleg

Het kasteel dat helemaal omgeven is door een gracht ligt in een ruim park, aan de straatzijde afgesloten met een bakstenen muur en een fraai smeedijzeren hek. Wat bij het binnenkomen onmiddellijk opvalt zijn de vijf Chileense slangedennen (*aurucaria araucana*) langs de toegangsweg, waarvan één spijtig genoeg ten dode is opgeschreven.

Het park zelf vertoont nog heel wat elementen die verwijzen naar een vroegere formele aanleg met centrale assen en parterres.

Aan weerszijden van het rechte toegangspad liggen twee verzorgde siertuinen binnen een haag van bruine beuk. In het centrum van de tuin aan de linkerkant staat een ginkgo biloba binnen een haagje van rode berberis. De tuin is met buxushaagjes verdeeld in geometrische perken versierd met diverse snoeivormen (topiaries) van onder meer buxus, taxus, laurierkers,

Het Kasteel De Helle of het Kasteel van Reinhard in het centrum van Ruisbroek was ooit de zetel van de Heerlijkheid Ruisbroek. De oorsprong gaat terug tot de 12de of 13de eeuw. De oudste voorstelling van het kasteel als een waterslot met vier hoektorens en trapgevels dateert uit het begin van de 16de eeuw. Het huidige classicistische kasteel dateert waarschijnlijk uit het begin van de 18de eeuw. Het is zeer goed bewaard gebleven en het wordt terecht het mooiste kasteel van Ruisbroek genoemd.

jeneverbes en beuk. Met rozen begroeide bogen vormen een grote cirkel in het midden van de tuin.

De tuin aan de rechterkant heeft een gelijkaardige indeling en invulling met topiaries, maar hier staan bij de toegang twee monumentale taxussen. Via een bakstenen boogbrug komt men op het rechthoekige voorhof dat met geblokte pilasters en gietijzeren hekwerk wordt afgesloten. Langs de poort groeit een prachtige klimroze laar terwijl de brug zelf begroeid is met geurende kamperfoelie. Voor elke vleugel van het kasteel liggen twee kleine vijvertjes.

Natuurlijk riviertje

Aan de achterzijde van het kasteel bevindt zich een groot terras met een

natuurstenen balustrade over de hele lengte van het gebouw. Tussen het terras en de omheiningsgracht ligt een kleine parterretuin bestaande uit een gazon met een centraal pad met aan weerszijden lage buxushaagjes en gesnoeide taxusvormen. Op het terras staat ook een mooie eik en een klein boothuisje met een rieten dak.

Aan de overkant van de gracht, pal in de zichtas van het kasteel, trekt een antiek beeldje de aandacht, met daarachter een met klimop overgroeide grot. Aan de rechterkant van het kasteel loopt een klein kanaaltje met een waterval dat uitmondt in de kasteelgracht. Waarschijnlijk moest dit in de vroegere tuinaanleg suggereren dat de gracht door een natuurlijk riviertje werd bevoeid. Parallel met het kanaaltje werd een klein elzenbosje aangeplant met verscholen tussen de bomen een antiek beeldje. Voor het elzenbosje ligt een groot gazon waarop jonge bomen zijn aangeplant. Van hieruit heeft men een mooi uitzicht op de zuidkant van het kasteel waartegen een halfronde serre met gietijzeren constructie werd gebouwd in het verlengde van een orangerie met hoge rondboogvensters.

Paul Geerts

INFO

Kasteel De Helle, Karel Gilsonstraat 15, 1601 Ruisbroek

Bij een scheervlucht over de randgemeente Beersel kan ik focussen op een van haar vijf dorpen, Beersel zelf, Alseberg, Dworp, Huizingen, Lot. Ik kan ook inzoomen op een van haar vele bezienswaardigheden, de waterburcht, het Teirlinckhuis, de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Ik kies voor de kerk en stel eerst scherp op de straat errond. Dit is een van de beroemdste plekken van Vlaanderen: de kronkel van Alseberg, broertje van de muur van Geraardsbergen, plaats waar wielrenners kraken of het maken. Meer terre à terre bekeken, is de fameuze kronkel de Pastoor Bolsstraat, zo genoemd naar een man die op zijn manier een flandrien was.

De torenspits van Bols in Alseberg

Wat de kronkel van Alseberg voor wielrenners is, zijn de trappen van Alseberg voor bedevaarders: een steile weg omhoog. Boven aan de trappen prijkt de Onze-Lieve-Vrouwekerk, Brabantse laatgotiek, zo verfijnd en elegant als een Brabants trekpaard zwaar en stoer is. Het magnifieke gezicht is vooral een hoger-en-hoger effect en daar draagt de slanke torenspits veel toe bij. Dat zie je zo, maar kun je ook nakijken op tekeningen en foto's van voor en na.

De torenspits dateert van 1891 en was de kroon op een totale restauratie van de kerk. Vordien stond op de toren een dakpeltje en beschreef een historicus de toren zelf als 'bouwmeestersvandalenwerk' - kritiek op een zoveelste reparatie van de toren na een zoveelste verval ervan. 'Zonder kunstmaak hersteld', drukte pastoor Bols zich voorzichtiger uit in wat hij schreef over de kerk die in 1887 de zijne werd. De totale restauratie ervan was toen twintig jaar eerder begonnen, maar Bols kon er nog twintig jaar aan meewerken en ervoor zorgen dat het eindresultaat wél van kunstmaak getuigde. De torenspits van Bols, denk ik daarom als ik aan het begin van wat de dorpelingen 'de kerkenberg' noemen naar omhoog kijk - vol bewondering voor het bouwwerk en vol verwondering over mijn vernieuwde kennismaking met Jan Bols, de negentiende-eeuwse duizendpoot die mijn vader 'Vlaamsch' leerde.

De behouden regeltjes

Mijn vader behoorde tot de jongste kinderen in een kroostrijk Limburgs gezin dat in het begin van de twintigste eeuw naar het Brabantse Aarschot verhuisde. De oudste kinderen hadden in Sint-Truiden middelbaar onderwijs gevolgd in het Frans, de onderwijstaal in heel België, en daardoor was het hele gezin verfranst. De jongste kinderen volgden op hun beurt middelbaar onderwijs in het Frans, maar ze deden dat in het Aarschotse Sint-Jozefscollege. Daar waaide

van oudsher een flamingantische wind door de gangen, de invloed van de stichter en eerste directeur van de school, Jan Bols. Die priester, een zoon uit een onderwijzersfamilie van Werchter, was eerst leraar Nederlands geweest aan het Sint-Romboutscollege in Mechelen. Daar stond in het schoolreglement 'le patois ne nous avance en rien', de volkstaal helpt ons niet vooruit, een stelling die leraar Bols niet onderschreef. Volgens hem was de volkstaal net de voedingsbodem van emancipatie en cultuur. Het schoolreglement van het Sint-Jozefscollege in Aarschot was dan ook welteverstaan geen kopie van dat van het Sint-Romboutscollege in Mechelen.

In de jaren dat mijn vader lagere school liep, was Bols, nadat hij twintig jaar pastoor in Alseberg was geweest, terug in Aarschot, met pensioen, wat hij benutte om verder aan volksopvoeding te doen. Bols had handboeken geschreven en bloemlezingen samengesteld voor de lessen Nederlands en hij had volksliederen verzameld. Dat werk bleef hij aanvullen en als het ware verkondigen. Toen mijn vader naar de middelbare school overstapte, was Bols (1842-1921) overleden maar werd hij niet vergeten: zijn invloed was nu voelbaar in de hele stad, ook in het ouderlijk huis van

mijn vader, waar het gezin nu vervlaamste.

'Eenige regeltjes. Handboekken, waar de Vlaamsche studenten hunne moedertaal behoorlijk in leeren schrijven en uitspreken', luidde de titel van een werk van Bols. Mijn vader koesterde het boekje in zijn bibliotheek en ook toen het verouderd was, bleef hij naar Bols verwijzen, maar dan naar de man zelf, de grote voorganger en Bekende Vlaming uit de pionierstijd. Na de dood van mijn vader zette ik het handboekken van Bols in mijn bibliotheek en telkens als ik overwoog om het weg te doen, kreeg ik dat niet over mijn hart. De naamstempel van mijn vader staat erin en daarboven in zijn handschrift 'Ex Libris'. Bols bewaren is ook mijn vader bewaren.

De verdwenen gedenkplaat

Wie we daar hebben, dacht ik dan ook, toen ik in aanloop van de verkenning van Alseberg over het dorp begon te lezen en er terecht kwam in de Pastoor Bolsstraat. Volgens de 'Gids voor Vlaanderen' van de Vlaamse Toeristenbond kon ik ook een Pastoor-Bolsgedenkplaat in Alseberg vinden, achter de kerk volgens de uitgave van 1985, in de kerk volgens die van 1995. Maar hoe ik ook zocht, noch achter noch in de kerk aan de Bolsstraat vond ik de Bolsplaat. Ik begon de Alsebergenaars er dan ook van te verdenken dat ze de plaat hadden weggedaan.

'Dat klopt', heeft de kerkmeester voor me uitgezocht, 'twintig jaar geleden is de plaat verdwenen.' Hij kan me er wel een postkaart van tonen, met daarop een groot beeldhouwkundig ensemble van De kruisdood, Het Vagevuur en Twee Gedenkplaten, een werk 'zonder kunstsmaak' zou Bols zeggen. Bid voor de ziel van burgemeester Winderickx, vraagt de ene plaat, en voor die van pastoor Bols, vraagt de andere. Maar Bols was nog niet dood toen het beeldhouwwerk werd ingehuldigd en moet er het zijne van gedacht hebben dat er alvast 'overleden' op de plaat stond, met daarachter een ruimte die niet was ingevuld. Zijn sterfjaar 1921 werd later niet toegevoegd en het lelijke kunstwerk werd weggemoffeld, overigens een passender eerbetoon dan dat de Alsebergenaars het ding hadden bewaard.

'Die kast is nog van Bols', zegt de huidige pastoor van Alseberg, en hij wijst in de pastorie naar een boekenkast in gotische stijl. Om me nog meer van Bols te laten zien, opent hij een andere kast, beveiligd en van metaal. Hierin wordt niet één handboeksken van Bols bewaard maar zijn hele oeuvre, en hierin staan zijn archiefmappen over de kerk en oude boeken, zelfs een dat hij kreeg van zijn vriend Guido Gezelle. Als ik blader in 'Honderd Oude Vlaamse

liederen' die 'verzameld en voor het eerst aan het licht gebracht zijn door Jan Bols', valt mijn oog op 'De Scheresliep', ook een oude bekende. 'Komt, vrienden, in het rond, Minnaars van eenen stiel!' kan ik meeneurieën en het refrein amuseert me nog steeds: 'Terlieromterla, Van linksom, rechtsom draait mijne steen, Door het roeren van mijn been'. Bols hoorde dit lied in Lubbeek en vele andere liederen in Alseberg. Bols bewaren is ook de oude volkscultuur bewaren.

In de Alsebloem

De een tekent liederen op, de ander dorpsgeschiedenissen. Constant Theys, een self-made man die zich opwerkte tot vertaler bij de Belgische Spoorwegen, liet verscheidene dorpen uit de Brusselse rand de revue passeren en schreef als apotheose ook de geschiedenis van zijn geboortedorp Alseberg. Dat boek uit 1960 is een goudmijn voor wie zich voor de lokale geschiedenis interesseert. Theys begint zijn werk met naar Bols te verwijzen en laat daarna de pastoor regelmatig optreden als de duizendpoot die hij was - pastoor, kerkverbouwer, heemkundige, schrijver, flamingant enzovoorts.

Over Vlaming Bols vertelt Vlaming Theys dat de pastoor

FOTO: E. ALSTHENS

Vlaamse namen bedacht voor de cafés in het dorp: In Sint Elooi, De Gulden Duif, Hertog Jan III, In de Vlasbloem, In de Alsebloem. Dat was niet zo ongewoon in de tijd van Bols, toen de Vlaamse Beweging groeide en bloeide. Het scheen wel ongewoon in de tijd van Theys, toen de verfransing van de rand toenam en de buurgemeenten van Beersel - waartoe Alseberg ging behoren - 'taalfaciliteiten' kregen. Van-

daar dat Theys in de passage over de Vlaamse cafés van Bols zijn geschiedschrijving onderbreekt om commentaar te geven: 'Spijtig genoeg verdwijnen de eigenaardige en sappige uithangborden eilaas stilaan van de gevels onzer herbergen. Ze ruimen de plaats in voor nietszeggende brouwersreclame, voor Franse banaliteiten op Brussel nageaapt. In Brussel of in Wallonië vindt men toch

geen Vlaamse, en in Engeland geen Franse of Hollandse herbergnamen!' - voorwaar een oprechte tirade van Theys, op een moment dat de volkstaal en -cultuur niet meer gestimuleerd moesten worden maar wel bewaard en beschermd.

Wie weet, merk ik op mijn beurt bij wijze van commentaar op, zit Jan Bols er voor iets tussen dat Alseberg en de andere deelgemeenten van Beersel minder sterk en snel verfransten dan de buurgemeenten Sint-Genesius-Rode en Linkebeek. Zo ontsnapte Beersel aan het onzalige statuut van 'faciliteitengemeente' en kan Beersel zich vandaag opwerpen als een zelfbewuste Vlaamse randgemeente, op haar manier óók een flandrien.

Brigitte Raskin

Met dank aan Nora Theys (kleindochter van), journalist en Alsebergkenner Urbaan De Becker, kerkmeester Jos Vander Meylen, kerkgids Cecilia Leemans en pastoor Albert Levevre, en met gebruik van 'Gedenkboek Jan Bols (1842-1921)' een uitgave van de Haachtse Geschied- en Oudheidkunde Kring, 1992, en Constant Theys, 'Geschiedenis van Alseberg', een uitgave van het Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams-Brabant, Brussel, 1960.

RESTAURANDT

FOTO'S: FILIP CLAESSENS

Een huiselijk eetcafé in koloniale stijl

‘Het concept ontstond toen ik voor de eerste keer het pand zag’, vertelt Johan Peeters. ‘Ik voelde de warmte, de sfeer. Het pand straalde een heel huiselijk gevoel uit en dat wilden we ook overbrengen in het eetcafé. De mensen moeten er zich thuis voelen, ze kunnen er ‘ontstressen’. Daarom kozen we voor het tropische, koloniale karakter.’

Als je er binnenkomt, waan je je inderdaad even in een andere wereld.

Overall staan koloniale artefacten en de muren zijn in warme kleuren geschilderd. Alleen de tafels en stoelen doen naar onze smaak wel net iets te Vlaams aan. Ze breken de stijl een beetje. Spijtig dat de eigenaars ook hier niet voor Afrikaanse invloeden hebben gekozen.

Leuk detail is wel dat je de schilderijen aan de muur kunt kopen. ‘Het zijn Zuid-Afrikaanse schilderijen. Een artieste van hier in de buurt stelt ze tentoon. En ze verkopen vrij vlot. Wijzelf verdienen er niets aan’, legt Johan Peeters uit.

Noodoplossing

Door de temperatuur op de dag van ons bezoek waren we in een tropische bui en hadden we wel zin in een zuiderse hap. Maar we hadden pech. Door een felle brand in de keuken was het aantal gerechten zeer beperkt. Dus geen ‘Chinatown rund met fijne groentjes in de wok’ (10,80 euro) of ‘scampi Brazzaville’ (9 scampi in een tomatenroomsaus met Cointreau en Picon voor 16,20 euro). Neen, alleen spaghetti bolognese, lasagne of een slaatje. Wij kozen dan maar voor een slaatje met

‘Een eet- en praatcafé in een warm koloniaal kader’. Zo omschrijven de broers Peeters hun restaurant Brazzaville in Wolvertem. Eddy staat in de keuken, Johan beheert het café. Dat doen ze nu al bijna 4 jaar. Hun motto? Voor elk wat wils.

tonijn (7,20 euro) en één met gerookte zalm (10 euro). Ondanks de genereuze porties was het resultaat toch een beetje teleurstellend. Voor beide slaatjes werd dezelfde basis gebruikt: een combinatie van verschillende soorten groene sla en de vis was er fantasieloos bovenop geplaatst.

Het doel van Brazzaville is zoveel mogelijk mensen aan te spreken. Er is voor elk wat wils.

Wat meer variatie had wel gemogen. Daarenboven was de tonijn vrij droog. Natuurlijk houden we rekening met de speciale omstandigheden. Door de brand was de kok genoodzaakt zijn bereidingen tot een minimum te beperken. De twee slaatjes vinden we dan ook niet terug op het gewone menu. En dat menu is net een van de opmerkelijkste kenmerken van Brazzaville. Zo’n uitgebreide keuze zie je niet elke dag. Naast enkele internationaal geïnspireerde gerechten is er een rijkelijk aanbod aan Italiaanse specialiteiten. Maar ook mensen die het dichterbij huis zoeken,

komen aan hun trekken: steak, een koninginnehapje of garnaalkroketjes staan eveneens op de kaart. Ook de vegetariërs worden niet vergeten. De menukaart is bovendien leuk gepresenteerd. Iets wat ons wel stoorde, is dat je nog eens 1,60 euro extra moet neertellen voor frietjes, rijst of brood. Brazzaville nodigt niet alleen uit tot een hapje, je kunt er ook gewoon lekker iets komen drinken. Een beetje afgescheiden van het restaurant is er een bar met enkele tafeltjes rond. Ook hier geen gebrek aan keuze. Naast de streekbieren worden de meest diverse dranken geschonken. Vooral de cocktails (vanaf 5 euro) zien er verleidelijk uit. Er is ook een kleine wijnkaart. Daarop prijkt geen Franse Bordeaux of Duitse Riesling, maar alleen wereldwijnen uit Zuid-Afrika, Californië en Australië.

Speciale activiteiten

Nog leuk om te weten is dat er elke derde vrijdag van de maand een speciale activiteit wordt georganiseerd. Een djembe-avond bijvoorbeeld of een tapasavond. Het doel van Brazzaville is zoveel mogelijk mensen aan te spreken. Er is voor elk wat wils. Persoonlijk vinden we dat het concept daardoor wat te ruim valt, maar we hebben wel begrip voor deze keuze. Brazzaville is dan ook de ideale plek om met een groep vrienden of met familie een hapje te komen eten. Bovendien worden kinderen er extra verwend. Er is een speelhoekje en er zijn gerechten op kindermaat.

Veronique Verlinden

Brazzaville, Gemeenteplein 5 in Wolvertem (Meise), tel. 02-269 75 83, www.brazzaville.be

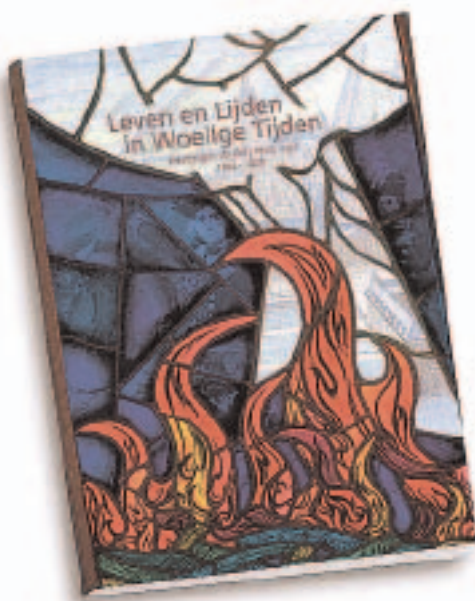
Abdij in het oog van de storm

De abdij van Grimbergen en het dorp zelf maakten tussen 1780 en 1830 een turbulente periode door. Het leek alsof op het eind van de 18de eeuw een orkaan door de regio raasde waarbij de abdij met de grond gelijk werd gemaakt. Eerder al waren alle abdijbezittingen verbeurd verklaard en werden de paters uit het klooster verdreven. Over die woelige tijden is nu een tentoonstelling opgezet en een boek gepubliceerd. De directe aanleiding is het afscheid van de abt Piet Wagenaar.

Het boek 'Leven en lijden in woelige tijden' is een beklijvend historisch naslagwerk geworden. De auteurs baseerden zich voornamelijk op documenten uit het abdijsarchief en op de kroniek van Norbert Heylen die pastoor was in Grimbergen van 1795 tot 1818. Als bevoorrechte getuige noteerde pastoor Heylen nauwgezet alle gebeurtenissen om zich heen, zoals de afbraak van de abdij en de verkoop van de goederen. Tegelijk roept hij een sfeerbeeld op van het leven in Grimbergen en de streek daarrond. Heylen beschrijft bijvoorbeeld hoe op 8 november 1796 de 12 kloosterlingen uit de abdij werden gezet. Veel Norbertijnen waren al eerder vertrokken naar Nederland of verbleven op hun pastorij. Na de Franse omwenteling werden immers alleen de pastoor en diens parochiekerk nog gedoogd.

Smeekschrift

Heylen schetst hoe hij via stille diplomatie bepaalde commissarissen van de Franse overheid op zijn hand kreeg. Een man als Colin zag veel door de vingers en zo konden talrijke kostbaarheden uit de abdij worden gered. Ook een andere commissaris liet de pastoor waardevolle bezittingen wegnemen alvorens hij met de officiële inventa-

risering begon. Onder de Franse generaal La Pellière werd de abdij uiteindelijk stelselmatig afgebroken en werden alle bezittingen verkocht.

Pastoor Gereon van Boesschoten, die ook een bijdrage leverde over de verdiensten van abt Piet Wagenaar, beschrijft de leemte die ontstond na de ontmanteling van de eens zo invloedrijke abdij. Pas op 16 oktober 1830 verscheen het decreet dat de toelating gaf zich opnieuw in genootschappen te verenigen. De toenmalige Grimbergse pastoor Van den Bergen bezorgde via kardinaal Sterckx een smeekschrift aan Rome met de vraag om het kloos-

L'abbaye dans l'œil du cyclone

L'abbaye de Grimbergen et le village même ont traversé une période turbulente entre 1780 et 1830.

Comme si, à la fin du 18ème siècle, un ouragan s'était abattu sur la région et avait réduit l'abbaye en miettes. Déjà auparavant, les biens de l'abbaye avaient été confisqués et les pères avaient été expulsés du monastère. Aujourd'hui, une exposition est montée et un ouvrage, publié, tous deux consacrés à cette époque mouvementée ('Leven en lijden in woelige tijden'). D'éminents historiens ont prêté leur concours à la publication, qui voit le jour à l'occasion du départ de l'abbé Piet Wagenaar.

ter te mogen heropenen. Onder zijn impuls werd in 1832-1833 een begin gemaakt met de heropbouw van de abdij. Op 5 augustus 1840 kwam uiteindelijk de goedkeuring uit Rome om opnieuw met een klooster te starten. Na ruim veertig jaar onderbreking werd het oude kloosterleven zo opnieuw hervat. Het is mede de verdienste van de (stok)oude overlevende confraters dat de abdij toen als een feniks uit haar as herrees, benadrukt Gereon van Boesschoten.

Geschiedenis gereconstrueerd

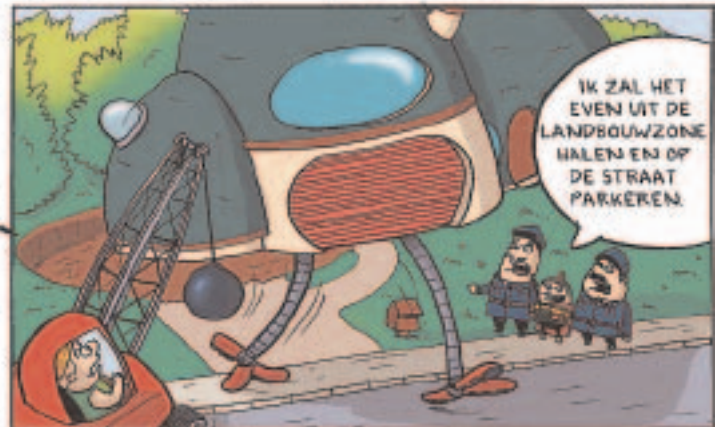
Het boek 'Leven en lijden in woelige tijden' overstijgt de anekdotiek, want eminente geschiedkundigen verleenden hun medewerking aan de publicatie. Frank Daelemans, departementshoofd van de Koninklijke Bibliotheek van België, belicht de geschiedenis van Grimbergen tussen 1785 en 1815. Jaak Ockeley, doctor in de geschiedenis, behandelt het abdijsbeluik in Grimbergen vanaf het einde van de 18de tot het begin van de 19de eeuw. Marjolijn Van Damme van de afdeling Monumenten en Landschappen bespreekt de heropbouw van de abdij en Cecilia Viérin heeft het over het aanwezige kunstpatrimonium tijdens de Franse revolutie. Daarnaast zijn er bijdragen van verschillende andere auteurs.

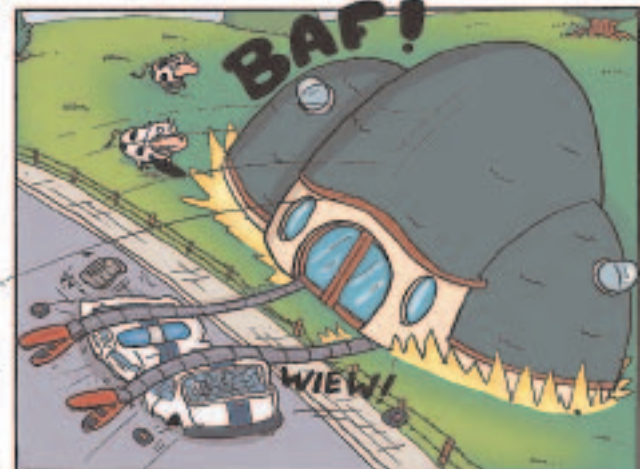
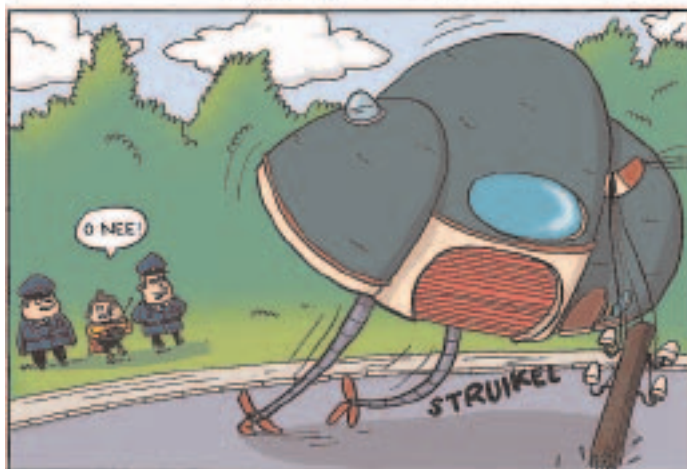
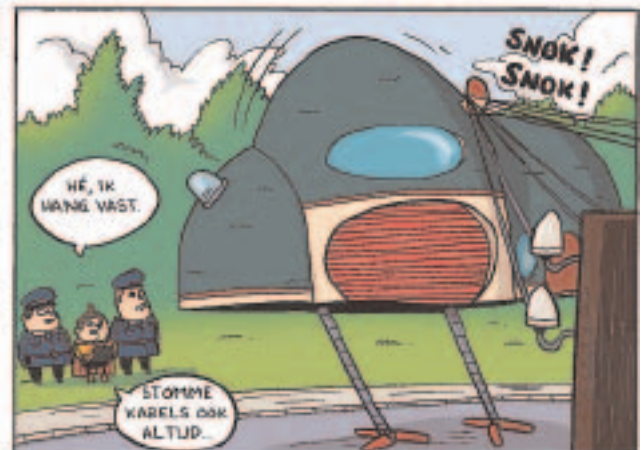
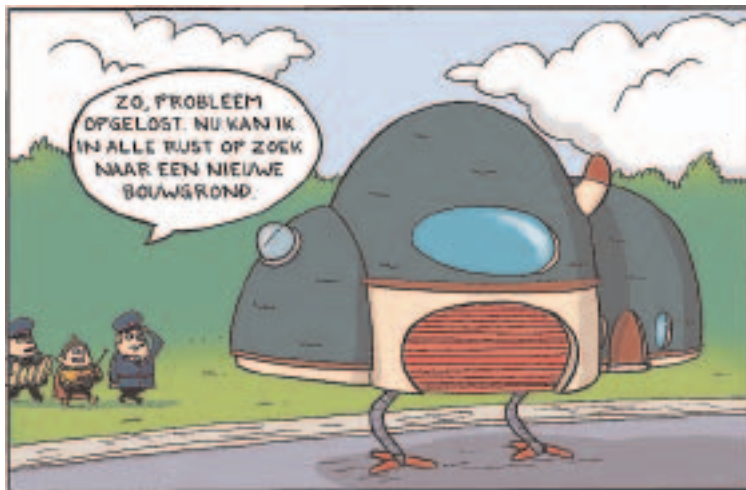
De publicatie van het boek gaat gepaard met een tentoonstelling die loopt van 2 tot 24 oktober. Daarin wordt de geschiedenis gereconstrueerd aan de hand van brieven van de Franse overheid, verkoopakten van de abdij, parochieregisters, persoonlijke getuigenissen over de verdrijving van de kloosterlingen, paspoorten, zilverwerk, munten en dies meer. De vzw 'Vrienden van de abdij van Grimbergen' is de bezielende kracht achter het boek en de tentoonstelling.

Gerard Hautekeur

Praktische informatie: vzw Vrienden van de Abdij, Kerkplein 1, 1850 Grimbergen
Website: www.kerkgrimbergen.be

RANDMAN!

Een verbijsterende beslissing

Nuzmir en Lejla Sajtovic en hun drie kinderen vluchtten in december 2000 van het Servische deel van Bosnië naar België. Door zich in te zetten en verdienstelijk te maken wilden ze een rechtmatige plaats veroveren in onze samenleving en hier een nieuwe toekomst opbouwen. Daarom begonnen ze met vrijwilligerswerk en leerden ze vlot Nederlands spreken. Hun kinderen zijn ondertussen echte Belgjes geworden. Bij het begin van de zomer kregen de Sajtovics echter te horen dat hun regularisatieaanvraag uiteindelijk werd afgewezen en dat ze binnen afzienbare tijd het land moesten verlaten. Hun talloze vrienden en sympathisanten in Beersel en Sint-Genesius-Rode waren verbijsterd door die beslissing en zetten in allerijl een actie op touw om het gezin te laten blijven.

Nuzmir: 'Toen we pas in het opvangcentrum in Alseberg woonden, hoorde ik een politicus zeggen dat vreemdelingen alleen maar naar hier komen voor OCMW-steun. Ik was daar verontwaardigd over en besloot te bewijzen dat dit voor mijn gezin niet gold. Wij willen niet leven op kosten van de belastingbetaler. Zo zitten wij niet in elkaar. Ik weet best dat iemand anders voor de kosten moet opdraaien als ik in het centrum onderdak, eten en 4 euro zakgeld per week krijg. Om iets terug te kunnen doen, zijn Lejla en ik met vrijwilligerswerk begonnen. Ik ging aan de slag in een kringloopcentrum, ben op verscheidene plaatsen gaan spreken over de oorlog in Bosnië en het belang van verdraagzaamheid, mijn vrouw en ik helpen op feestjes van allerlei sociale organisaties en ook in het opvangcentrum doen we wat we kunnen.'

Lejla: 'Veel mensen die daar aankomen, spreken alleen hun moedertaal. Ik ken naast Servo-Kroatisch ook Russisch, Engels, Nederlands en een beetje Frans. Mijn man kent Servo-Kroatisch, Engels, Duits en Nederlands. Dus hebben we vaak helpen vertalen.'

Nuzmir: 'Prettig nieuws is fijn om te vertalen, maar het is verschrikkelijk om mensen te moeten vertellen dat ze het land uit moeten of ernstig ziek zijn. De mensen hopen dat ze mogen blijven, worden dan toch uitgewezen en hebben plots geen plek meer om heen te gaan. Ze bezitten niets, er is nergens iets wat op hen wacht. Het was mentaal erg zwaar om dag in dag uit die verhalen te horen.'

De taal leren is het begin van integratie

Nuzmir: 'Mijn vrouw en ik vonden het belangrijk om meteen Nederlands te leren. Als ik mijn kinderen wilde helpen met hun schooltaken, moest ik toch begrijpen wat er in hun agen-

'Mijn zoon Timur van zes spreekt geen woord Servo-Kroatisch meer'

da stond? De taal kennen is de eerste stap naar integratie. Zonder lukt het niet! Vandaar dat we zo snel het kon het Nederlands als voertaal in ons gezin zijn gaan gebruiken. Ik was ervan overtuigd dat het de kinderen zou helpen om zich aan te passen aan het leven hier. Mijn zoon Timur is zes. Hij spreekt geen woord Servo-Kroatisch meer. Zijn leven speelt zich

FOTO: FILIP CLAESSENS

Nuzmir en Lejla Sajtovic en hun 3 kinderen

hier af, zijn land is België, zijn taal het Nederlands. Bosnië is voor hem een vreemd land zoals België dat was voor ons toen we hier arriveerden.'

Vriendschap is onbetaalbaar

Lejla: 'Toen we naar België kwamen, kenden we hier niemand. We hebben ons leven helemaal opnieuw opgebouwd: onze bezigheden, onze vriendenkring, alles. Ik voel me nu volledig thuis in België. De mensen die we hier ontmoet hebben, zijn open, spontaan en vriendelijk. Ze denken niet in termen van grenzen en nationaliteiten en gaven me meteen het gevoel welkom te zijn.'

Nuzmir: 'Ik ben misschien arm en voel me vaak radeloos over mijn toekomst, niemand kan me zeggen waar mijn gezin en ik terecht zullen komen. Maar de vrienden die we hier hebben gemaakt, de manier waarop ze ons hebben gesteund en al het mogelijke hebben gedaan om ons hier te laten blijven, zal ik nooit vergeten. Dat vertegenwoordigt een rijkdom die je met geld niet kunt kopen.'

IM

Eine bestürzende Entscheidung

Nuzmir und Lejla Sajtovic und ihre drei Kinder flüchteten im Dezember 2000 vom serbischen Teil Bosniens nach Belgien. Mit Einsatz und Engagement wollten sie einen rechtmäßigen Platz in unserer Gesellschaft erobern und sich hier eine neue Zukunft aufbauen. Deshalb begannen sie mit Freiwilligenarbeit und lernten fließend Niederländisch sprechen. Anfang des Sommers wurde ihnen aber mitgeteilt, dass ihr Anerkennungsantrag abgewiesen worden sei und sie in absehbarer Zeit das Land verlassen müssten. Ihre zahlreichen Freunde und Sympathisanten organisierten in aller Eile eine Aktion, um zu erreichen, dass die Familie bleiben kann.